Câteva date biografice:
Data naşterii: 3 decembrie 1939, comuna Finta Dâmbovița.
Studii: Şcoala Medie IL Caragiale Ploieşti (1954-1957) şi ASE, Bucureşti (1957-1962). Am lucrat ca economist în diverse intreprinderi de comerț exterior: Prodexport, Mercur, Confex, Cesarom din Bucureşti, Agenția economică română de pe lângă Amabsada României la Belgrad (1970-1974), şi ca redactor la ziarul Dreptatea în 1990.
Sunt pensionar şi locuiesc în comuna Băneasa, județ Giurgiu din noiembrie 2000.

Cărți publicate:
- Domnul Liszt, poezie, editura Destine, 1994
- Impozit pe prostie, proză umoristică, ed. Destine, 1994
- Invitație la castel, sonete, ed. Sagittarius, 1995
- Vestitorul, poezie, ed. Semne, 1999
- Condorul, poezie, ed. Orion, 2001
- La cules de stele, poeme haiku, ed. Ambasador, 2004
- Prepeleac cu lună, poeme haiku, ed. Ambasador, 2004
- Inscripție pe bobul de orez, poeme haiku, ed. Ambasador, 2005
- Miniaturi sub lupă, cugetări, ed. Ambasador, 2005
- Locuiesc într-o lacrimă suspendată, poezie, 2005 (lucrată pe calculator)
- Autoportret fără oglindă, poezie, 2005 (lucrată pe calculator)
- Fântâna în care se văd sufletele, poezie 2005 (lucrată pe calculator)
- Floare de lotus, poezie, ed. Semne, 2006
- Coana mare se mărită, teatru, proză, ed. Amurg sentimental, 2006
- Scara interioară, poezie, ed. Amurg sentimental, 2007
- Păsări şi cuvinte, poeme haiku, ed. Amurg sentimental, 2007

În colaborare:
- Din tainele prieteniei, poeme tanrenga, coautor Radu Patrichi, ed. Amurg sentimental, 2006

Am mai participat, cu poezie în principal, la circa 12 volume colective, autori: Radu Carneci, George Chirilă, Marcel Crihană, Valeriu, Filimon, Ion Machidon, Gabriel Bacovia.

Ştiinţa şi arta sonetului

Între speciile de poezie cu formă fixă – sonetul, rondelul, glosa, gazelul, pantumul, catrenul şi poemul într-un vers -, sonetul ocupă un loc privilegiat. În orice caz, autorii care se supun de bună voie formelor fixe, îl preferă tuturor celorlalte tipuri de poezie. Formal, această această specie (cu etimologie italiană – sonetto – şi în franceză – sonnet) are o distincţie care atrage, căci de la început ea a tins spre un rafinament de statuie antică, iar ideatic a năzuit să fie echivalentul unui ţipăt al sufletului – de bucurie sau de durere - , o clipire de ochi în faţa fulgerului orbitor al sublimului.

Sonetul are 14 versuri, adică 4 strofe: două catrene şi două terţete. Versul are măsura variabilă: endecasilabul (11 silabe) la italieni şi la români, alexandrinul (12 silabe) la francezi, decasilabul (10 silabe) la englezi, etc. Rimele catrenelor, în număr de două doar, sunt îmbrăţişate şi în sens invers; terţetele au şi ele numai două rime, fie încrucişate, fie îmbrăţişate, după următoarea schemă:

I	II	III	IV	III	IV
a	b	c	d	e	e
b	a	d	e	e	e
b	a	c	d	d	d
a	b				

În mod obişnuit, ultimul vers al sonetului este o concluzie a întregului conţinut al poeziei şi exprimă o idee generală sau o sentinţă. Astfel, din Michelangelo: „O, minte cel ce-n adevăr nu crede!” ; „ Sub daruri mari plăpânda-mi vlagă piere” ; „ Şi numai Tu poţi soartei da schimbare” ; din Eminescu: „ Nu-nvie morţii − e-n zadar, copile!” ;” lar timpul creşte-n urma mea − mă-ntunec!”

La Shakespeare, sonetul se încheie ca morala unei fabule, în două versuri: „Eşti prea frumos să vrei de tot să mori/ Şi viermii doar să-i laşi moştenitori” ; Cu dragostea ta, doar, de m-aş alege / Eu viaţa nu mi-aş da pe-a unui rege.”

Iată două sonete alcătuite după schema clasică (4-4-3-3), unul străin şi altul românesc: 285 de Michelangelo: „Sosi pe-o mare prinsă în furtună,/viaţa mea, cu-o barcă-aproape spartă,/ în portul ce păcatele nu iartă/ şi nu primeşte decât fapta bună.// Văd bine că greşit-am împreună /şi eu şi fantezia mea deşartă,/ ce idol şi monah făceam din artă / şi tot ce mintea-şi vrea spre rău, nebună.// Iar azi când merg spre două morţi, din care/ de una-s sigur şi mă paşte alta,/ iubirea, vană ieri, und' mă va duce?// Nu-mi dă odihnă pensula, nici dalta,/ ci doar Acel ce pentru-mbrăţişare/ spre noi desface braţele spre cruce” ; De-ar mai cădea o stea de Perpessicius: “Iubirea noastră s-a născut/ În nopţile când au căzut / Din cer nenumărate stele,/ Ca lungi şiraguri de mărgele.// Iubirea noastră a crescut/ Când frunza toată a căzut,/ Când trist cântau, pe tinichele,/ Tot picături de ploaie, grele.// Vezi, Fatma, când abia năştea/ Iubirea noastră, orice stea/ Ne-nveselea din cer căzând,// Dar azi când ne iubim şi când/ De vânt orice copac se frânge,/ De-ar mai cădea o stea, am plânge” .

Iată acum 3 sonete cu cele 14 versuri dispuse altfel: Când e să plec, la fiece pas mă-ntorc din cale, de Francesco Petrarca: „Când e să plec, la fiece pas mă-ntorc din cale/Spre tine. Greu purtându-l, mi-e trupul frânt în două...//Sorbind acelaşi aer cu tine, vlagă nouă/ Recapăt. Şi-astfel iară pornesc. Dar tot cu jale// Apoi, din nou cu gândul la bunul drag ce-l las/ La drumul fără capăt şi viaţa-mi trecătoare,/ M-apasă deznădejdea, şi lacrimi amare/ Din ochii-mi se revarsă cu fiecare pas// Şi-n trista-mi tânguire mă roade-o îndoială:/ Ăst trup al meu de humă cum oare se desparte/ De sufletul lui – care eşti tu – plecând departe?// dar Amor îmi răspunde: E-o veche rânduială/ Ca omul care arde în flacăra iubirii/ Să stea desupra legii şi în afara firii!” ; XLIV de Shakesepeare: „ Greoaia carne de-ar putea fi gând/ Batjocura nici unei depărtări/ N-ar şti să-mi curme zborul săgetând/ Spre ţărmii-n care stai, noian de zări,/ - Că pasul meu tot altă ţărnă bate/ Decât baţi tu, nici nu m-ar mai durea!/ Căci gândul ţări şi mări ar şti străbate/ Ca gândul iute, până te-ar afla.// Dar mă ucide gândul că nu-s gând/ Să-nghit lungi mii de leghe pân-la tine,/ Şi că pământ şi apă-n trup având,/ Rămân să-nduplec Timpul prin suspine,// Primind de la stihii atât de-ncete/ Doar lacrima, durerilor pecete.” ; Întâlnirea eminenţelor, de Ion Untaru: „ Interior de vilă florentină/ Cu Rembrandt pe pereţi şi vinuri rare/

Splendori din depărtatele Buhare/ Şi muzici strecurate în surdină// Extatice statui cerşind luimină/ Şi de la ceruri - mută implorare/ Pentru aceeaşi vinovată stare/ De condamnat privind o ghilotină// Mesenii beau din cupele burgunde/ Distincţia coboară lin din lustre/ Pe feţele blazate şi ilustre,/ pe degetele cu inel rotunde,/ Pe fumul care macină havane/ Când ei întind istoriei capcane."

Rezumând şi adăugând încă o manieră nepomenită mai sus, dispoziţia celor 14 versuri ale sonetului arată astfel:

- La Petarca: 2-2-4-3-3
- La Michelangelo: 4-4-3-3
- La Shakespeare: 4-4-4-2
- La Verlaine şi Baudelaire (accidental): 3-3-4-4
- La Ion Untaru: 4-4-6

În ciuda rigidităţii formale - care nu poate fi ignorată - , sonetul a oferit de la început posibilităţi infinite de ilustrare a unor variate concepţii şi sentimente, intersectându-şi domeniul cu alte specii bazate pe conţinut: cu meditaţia, elegia, pastelul, idila, oda, satira, pamfletul, etc. Mulţi poeţi l-au cultivat tocmai pentru că această formă fixă, li s-a părut adecvată sentimentelor şi stărilor lor sufleteşti. Pierre Ronsard de exemplu, îşi concepe o parte din sonete ca pe nişte poeme de dragoste, iar pe altele ca pe nişte elegii (în vol. Sonete despre soarta Mariei); sonetele lui Shakespeare au conţinut erotic, ca şi acelea ale lui Michelangelo, printre care se găsesc pe alocuri şi câteva arte poetice; sonetele lui Eminescu sunt elegii, ale lui Mihai Codreanu (în vol. Statui) meditaţii filosofice, în timp ce o bună parte din sonetele lui Grigore Hagiu sunt ode (de ex. Horea, Avram Iancu, Tudor, Cuza); Florile Răului, celebrul volum de versuri al lui Charles Baudelaire, cuprinde numeroase sonete cu diverse finalităţi, de la atât de cunoscutul Corespondenţe, care este o artă poetică, şi până la Sonet de toamnă şi Tristeţi ale lunii, care sunt pasteluri; sonetul Vocale al lui Arthur Rimbaud se vrea o artă poetică, geamănă cu Arta poetică a lui Verlaine, în care li se conferă vocalelor puterea de a circumscrie valenţe estetice (A negru, E alb,/roşu, U verde, O de-azur,/ Latentele obârşii vi le voi spune-odată: / A - gol de umbră, chingă păroasă-ntunecată/ A muştelor lipite de-un hoit, jur împrejur...") etc. etc.

Aşadar – formă şi sens identic. Am putea vorbi despre o ştiinţă şi o artă a sonetului înainte chiar de a ne referi câtuşi de puţin la volumul de faţă. Deocamdată, în aceste rânduri introductive, se cuvine să pomenim numele câtorva dintre cei mai cunoscuţi sonetişti din lume şi din literatura română:

- italieni: Dante, Petrarca, Michelangelo şi Torquato Tasso;
- francezi: Ronsard, Victor Hugo, Musset, Théophile Gauthier, José-Maria de Hèrédia, - Leconte de Lisle, Baudelaire şi Verlaine;
- englezi: Shakespeare, Milton, Keats, şi Browining;
- germani: Goethe, Schlegel şi Cerri:
- spanioli: Cervantes şi Gòngora:
- români: Gh. Asachi, Eliade Rădulescu, Eminescu, Macedonski, O. Goga, D. Anghel, Mihai Codreanu, V. Eftimiu, Vasile Voiculescu, Perpessicius, C D Zeletin, Grigore Hagiu ş.a.

Ion Untaru, autorul volumului de faţă, s-a născut la 3 decembrie 1939 în comuna Finta, din judeţul Dâmboviţa (unde a dat Matei Basarab una din bătăliile sale în 1654). Urmează şcoala elementară în satul natal, iar cea medie la Liceul „I.L. Caragiale" , ca şi Nichita Stănescu şi criticul Eugen Simion.

Îşi descoperă atracţia către poezie în anii de şcoală, prin lectură, şi grifonează şi el - cum l-am, auzit odată spunând – câteva încercări lirice nevinovate, pe care nimeni nu i le ia în seamă şi le taxează drept... nebunii.

După absolvirea facultăţii de comerţ exterior la A.S.E. Bucureşti, Ion Untaru poorneşte în căutarea de cenacluri literare, căci bănuia că aici în capitală s-au adunat din toată ţara cei mai isteţi condeieri şi că frecventarea acestora l-ar putea ajuta să revină la pasiunea lui de altădată, cu speranţa că pe această cale s-ar putea ca într-o zi să capete convingerea că nu o face fără rost.

Frecventează, deci, cenaclul „Nicolae Labiş" şi aici are ocazia să-i asculte − în intervenţii cel puţin interesante − pe Eugen Barbu şi Ion Lotreanu; cenaclul „ G. Bacovia" , în cadrul căruia critica orală − vorba lui Thibaudet − era exercitată cu deosebit aplomb şi farmec

expresiv de către Ion Rotaru, Valeriu Filimon şi Florentin Popescu; cenaclul „ Nichita Stănescu” , unde îl ascultă fascinat − lansat în ditiramb ori diatribă − pe Alex. Ştefănescu; cenaclul „ Destine” , în care a înţeles ce forţă reprezintă pentru scris prietenia literară şi comprehensiunea critică...

Debutează în anul 1989 în placheta colectivă Mugur alb a cenaclului „G. Bacovia” . În anii 1990 şi în 1992, publică proză scurtă în Destine şi Strict Secret.

Editorial, debutează în anul 1994 cu placheta de poezii Domnul Liszt. În acelaşi an, îi apare şi volumul de schiţe umoristice Impozit pe prostie, ambele la editura Destine din Bucureşti.

Referind despre Domnul Liszt, în revista „Amurg sentimental” , nr. 4 din august a.c., scriam, între altele: „ Trecând printre oameni numai în vârful picioarelor, ca să lase, parcă, sufletelor pe care le întâlneşte răgazul de a sta de vorbă fără martori cu Eternitatea, Ion Untaru îşi întemeiază gândirea poetică şi creaţia numai pe şoaptă. Cele mai multe din poeziile prezentului volum aceasta şi sunt: cuvinte şi imagini care, stând la taifas, nu uită nici o clipă s-o facă decât pe şoptite” .

În general, rămânem la această părere şi după lectura sonetelor din volumul de faţă, de data aceasta întemeindu-ne poziţia pe tonul calm, sapienţial, necontondent al majorităţii meditaţiilor) căci meditaţii sunt, cu puţin excepţii, sonetele lui Ion Untaru) cu care autorul iese azi pe piaţa literară.

Un prim lot, destul de bogat ilustrat, îl formează sonetele gândite ca manifeste literare, ca arte poetice sau, în orice caz, ca poezii care reliefează o atitudine sau alta a artistului faţă de existenţă sau faţă de artă. Includem aici sonetele: Instrumentar, La urma urmei, Divergenţă, Dificultatea alegerii, Banal cotidian, Navigatorul solitar, Ah, visătorii! şi Maladie. Nu pentru că ar da un răspuns – căci nu dă - , dar pentru că pune nişte întrebări care ar cere (sau nu ar cere?) o oarecare disjuncţie între ştiinţa sonetului şi arta acestuia, citătm sonetul La urma urmei: „De unde zboru-şi va lua sonetul:/ Întâiul vers sau poate-ntâi cuvântul/ Destul ar fi să-i scapere avântul/ Au musai e să-i împleteşti libretul?// Se lasă greu cuprins anahoretul/ La înălţimi ameţitoare vântul/ Oricât ar bate peste-ntreg pământul/ Nu-l va clinti din loc pe el, ascetul// Corespondenţe stranii sau reflexe/ În care parte s-a născut proiectul/ Silabele cu care arhitectul/ Înalţă turnuri, bolte genuflexe,/ Ori mamora la care să aspire/ Şi pentru care intră în turnire?”

Deocamdată, după o lectură în care, - recunoaştem – am urmărit cu aceeaşi diligenţă câtimea de artă şi partea de meşteşug din fiecare din cele 132 de sonete, încercăm să fomulăm noi un prim răspuns: asemena sculptorului care, în faţa blocului de marmoră sau a pumnului de lut abia adus acasă, aşteaptă să-l străgeteze ideea (să-l viziteze inspiraţia), poetul înconjurat de cuvinte, imagini şi schiţe de tot felul, e abia pregătit pentru zbor. Nu ştie însă, ce încercare îl aşteaptă şi nici dacă în final va ieşi biruitor ori va fi înfrânt. Aşteaptă un semn. Aşteaptă să i se aprindă lumina harului. Fără de aceasta, orice năzuinţă e zadarnică, orice speranţă e clădită numai pe nisip. De aceea, poetul ia condeiul şi, îngenuncheat în faţa foii albe, îşi începe travaliul. O zi, o napte, o sută de zile, o sută de nopţi... Sonetele lui Ion Untaru îşi datorează făptura în egală măsură inspiraţiei, care e de natură divină, şi trudei necurmate asupra cuvântului...

Sugerăm lectorului interesat să citească pe îndelete sonetul Enumerare, care, ca joc de cuvinte, ne aminteşte de Vocale-le lui Arthur Rimbaud, şi să înţeleagă dacă, vorba lui Ion Untaru din sonetul citat mai sus, „Destul ar fi să-i scapere avântul/ Au musai e să-i împleteşti libretul?” Iată textul la care ne referim: „ Cantilenă reverie/ melancolie trepte meri/ vioară lut concert căderi/ praguri sfere veşnicie// uragane toamne veri/ cavalcadă apă vie/ alambicuri terezie/ recidivă învieri/ insomnii deşert sudoare/ utopie vânturi ploi/ punte flăcări scrum paloare/ autodafé − altoi!”

Observator al realităţilor din jur, poetul înregistrează ceea ce i se pare esenţial, se încruntă în faţa injustiţiilor şi neadevărului, a falsului şi ipocriziei, reflectează – de cele mai multe ori cu o amărăciune nedisimulată – vituperează ori, considerându-se înfrânt, îşi recunoaşte – nu fără să scrâşnească – neputinţa. Câteva sonete dezbat, pe un ton de mânie abia reţinută, tema frustrării de unele drepturi într-o societate clădită pe abuz de minciună: În calea destinului, Furtul viselor, etc.

Emblematic – şi pentru ideile conţinute şi pentru ştiinţa şi arta formală – este Furtul viselor: „În viaţa noastră au pătruns vampirii/ Şi fără vlagă ne-au lăsat himere/ Atât de multe otrăvite mere/ ne-au pus pe masă surâzând fachirii// Pe urmă ne-au furat din vise zbirii/ Şi nărăviţi la dulcile

mistere/ Ne-au tot închis în strâmte falanstere/ Din care ieşi făcându-ţi harakiri// Ne-am contopit cu teama de înfrângeri/ Şi obosiţi de cale mesagerii/ Venind din galaxiile tăcerii/ În care cete albele de îngeri / Presară-ncet luminile celeste/ În calea noastră-atâta cât mai este."

Multe din sonetele lui Ion Untaru sunt satire şi chiar pamflete. Şi pentru că unele din ele sunt ocazionale - căci i le-au sugerat poetului evenimentele de la doi paşi de el -, citãm pentru exemplificare sonetele: Play back, Ora de vară şi Biserica. Reproducem textul celui dintâi şi pentru ca, între altele, să subliniem prezenţa unui ingambament - procedeu predilect al poetului, pe care îl găsim într-o mulţime din creaţiile sale: „În mai de unu, cum îşi aminteşte/ De ziua celor harnici fiecare,/ leşeam cu garderoba la plimbare/ Bătând din palme şi pocnind din deşte// La fel oltenii cum strigau: „la peşte!" / Zvârleam din noi cuvintele pe care/ Ni le/adusese „ fratele" mai mare/ Să-l gâdile pe cel mai mic, fireşte// Şi care da extaziat din mână/ Suit pe nişte scânduri la-nălţime/ Deşi sta prost cu limba − cea română.../ Oh, tinereţe ce nu iei în seamă/ La câte-ai fost în stare să dai vamă!"

Câteva sonete sunt poeme de dragoste, iar altele, într-o tradiţie în special parnasiană, pasteluri. Nemulţumit însă de tarele sociale şi de numeroasele dovezi de lichelism înregistrate zilnic, poetul acordă acestei lirici „uşoare" mai puţină atenţie. Pot fi, totuşi, reţinute pentru frăgezimea multora din versuri, pentru rimele rare şi nelipsitul ingambament (care taie răsuflarea ca un luping), sonetele: Lebăda vieţii, Zăpada mieilor, Aniversare, Pădurea ca un vis furat, Încă o dată, Apa vie, Exilaţi pe planeta iubirii, Solitudine, Toamna de două ori, Furtună, ş.a. Ultimul din acestea este exemplar nu numai pentru scenariu − care aminteşte de simfonia de cuvinte din povestirea Singur de C. Hogaş -, dar şi pentru meşteşugita îmbinare a elementelor plastice cu cele muzicale (evident, pervertite în efecte artistice): „ Trec norii mari de vată pe la geamuri/ Cabana − îmbrăcată într-o haină/ De ceaţă plumburie ca o taină/ Mărunte scame atârnând de ramuri//. Înghite hăul rânduri-rânduri flamuri/ Rivalii-nfrânţi, oştirile se cainã/ Fug păsări speriate care-ngaimă/Pe limba lor tulburătoare blamuri// Furtuna-mpinge bolovani de-a dura/ Închipuind dragoni ori zmei cu fală/ Pe bidivii de câlţi ce dau năvală/ Spre morile de vânt în aspra, dura/ Pe piscuri bătălie regizată/ Dintr-o poveste de demult uitată."

Atenţia la muzicalitatea poetică - despre care vorbim mai ales de la Arta poetică a lui Verlaine încoace (ne amintim de versul emblematic; „De la musique encore et toujours!)" nu este deloc accidentală în sonetele volumului lui Ion Untaru. Nu este însă vorba de o obsesie, ba nici măcar de o pusilanimitate ca la simboliştii instrumentalişti bunăoară, în viziunea cărora efectele sonore asigurau nu numai plăcerea lecturii, ci şi valoarea textului literar. Ion Untaru amestecă tot timpul elementele muzicale cu cele vizuale, ca Baudelaire de exemplu, ori ca Bacovia (care adăuga ansamblului şi elemente olfactive) şi, dacă nu obţine niciodată „ o pictură parfumată cu vibrări de violet" , meştereşte câte o bijuterie preţioasă în care ingambamentul şi rima rară („ creste" - „ Everest e") emulează cu simbioza vizualului cu auditivul: „ Îmi trec în somn călări pe frontispiciu/ Şi cavalcada urcă înspre creste/ De parcă-n capul meu un Everest e/ Şi ei îşi cată locuri la ospiciu// Aud cum sună goarnele celeste/ Şi trâmbiţele pentru sacrificiu/ Văd focuri mari la locul de supliciu/ Plutesc prin aer vaiere. Proteste/ În arbori negri, corbii stau la pândă/ Un ceremonial cu oră fixă/ La care condamnatul încă lipsă/ E ultimul la locul de osândă/ Bat tobele. Şi încordarea creşte;/ Iată-l venind: Ce-ngândurat păşeşte!"

Evantaiul priceperilor poetice ale lui Ion Untaru, ca şi acela al harurilor dăruite lui de Divinitate, al ştiinţei de a comunica expresiv cele mai banale gânduri şi idei, ca şi instinctul artistic, este foarte larg. Cunoscând, de pildă, într-o măsură deloc neglijabilă, taina mimetismului stilistic superior, el compune o bacoviană de toată frumuseţea, depărtată exact cât trebuie de orice bănuială de plagiat şi de falsă memorie: „N-am găsit iubito flori pentru tine/ Oricât m-aş fi sculat de dimineaţă/ A trecut azi Bacovia prin piaţă/ Şi-l caută doi domni în limuzine// Magnoliile zac bolnave-n ceaţă/ Spitalele de muribunzi sunt pline/ Eu caut, iubito, flori pentru tine/ Florăreasa a murit azi dimineaţă// Şi-avem de astăzi în oraş doi morţi/ Nici nu mai ştiu din noi care-i cel viu/ Tu mă aştepţi tăcută-ntr-un sicriu/ Copiii în doliu aşteaptă la porţi/ Să treci ca mireasă a nopţii prin nori/ Pentru tine, iubito, n/-am găsit flori."

Altădată, ca Charles Baudelaire în mai multe din poeziile sale (de exemplu, în Unei cerşetoare roşcate) şi ca B.P. Haşdeu în Odă la ciocoi – păstrând proporţiile, bineînţeles - , Ion Untaru îşi

intitulează un sonet Domnului..., ca şi când ar fi vorba de o dedicaţie propriu zisă, dar derulează o satiră care, măcar pe alocuri, atinge savoarea comunicării: „Subţire dedicaţie de carte/ La care ai ajuns fără să vrei,/ Asemeni unui premiu ce nu-l iei/ Când vine prea de sus sau de departe/ Pe unde-o fi maestru-n care parte/ Înconjurat de fani şi de femei/ El, gloria şi biograful – trei/ Strângând la piept „Istoria dell'Arte" ?// S-a dat jos de pe soclu pentru tine/ Te simţi un altul.Ţi-ai ieşit din fire/ „ Părtaş" şi tu de-acum la nemurire/ Că flauturi şi muzici florentine/ Nu sunt de-ajuns cât poţi să pui parafe:/ De mâine vinzi şi tu autografe"
Într-unul din cele 683 de sonete alevolumului8 din Opere (1980), minunatul – şi atât de rar facilul – Victor Eftimiu scria: „Sonetul este-un leu culcat pe labe/ E uraganul ce pândeşte valul,/ Nu-i flutur graţios ca madrigalul,/ Ci forţă-ncătuşată în silabe -/ Cizetalor, alege-le nababe,/ Catrenelor să le-ntăreşti finalul.// Să fie cald sonetul, dar veşmântu-i/ Să-l făureşti din cea mai rece formă;/ Să-l reîncepi de câte ori îl mântui.../ Şi-oricât de grea ar fi această normă/ Şi-oricât ar fi de greu deznodământu-i/ Să nu se vadă munca ta enormă!" (Sonetul este-un leu...).
Citim acum încă o dată sonetele lui Ion Untaru, adică facem o relectură – cum ar zice un critic trăit şi păţit ca Alex. Ştefănescu, care ţine azi atât de mult la revizuirea valorilor – şi încercăm să vedem în ce măsură autorul a respectat consiliile lui Eftimiu, care, chiar dacă s-au mai auzit şi de la alţii, merită să fie luate în seamă de orice creator liric, indiferent de vârstă şi valoare. Rezultatul este categoric pozitiv: nici unul din sonetele volumului Invitaţie la castel nu este teatral, adică nu urmăreşte, printr-o retorică găunoasă, efectul ieftin; cazurile de rime slabe aproape nu există, de cele mai multe ori rimele sunt rare (realizate uneori pe bază de ingambament), „nababe" , cum zice Eftimiu; întărirea catrenelor nu se face obstinat, însă cele două terţete (care merg tot timpul laolaltă ca o strofă senarie) sunt la toate sonetele (detaliul acesta se poate uşor verifica) cele mai frumoase; pe imperativul „ Să fie cald sonetul" nu suntem siguri (sonetele lui Mihai Codreanu, din volumul Statui, au părut multora reci, fără viaţă, deşi alţii l-au socotit," sonetistul prin excelenţă al literaturii române"): nici Petrarca, Michelangelo, Shakespeare ori Eminescu nu au reuşit, probabil, să însufleţească tot ce au creat (să mai pomenim de „ răceala" poeziilor lui Ion Pillat, după părerea lui G. Călinescu?), în fine sonetele, mai toate, par datorate unor iluminări, dar şi unor combustii interioare uriaşe (efortul creator, însă, nu se vede decât pe alocuri, lupta cu forma însemnând, în cazul de faţă, lupta contra unor licenţe lexicale, nu întotdeauna învinse cu eleganţă).
Dacă poetul este mulţumit de ceea ce a ieşit din mâinile sale? Dacă i-a ajuns „muniţia" ca să-şi susţină „ambiţia"? Să-i dăm cuvântul pentru ultima oară: „La cât m-a-mpins ambiţia deşartă/ Să termin într-o viaţă-aşa de scurtă/ Că cel mai mult trudii doar pentru burtă/ Şi fluierai a pagubă-nspre artă// Un paradis printr-o fereastră spartă/ Tăiat pieziş de zodie-ntr-o iurtă/ Şi zilnica mea grijă pentru turtă,/ Certat cu fiscul vieţii ce nu iartă// Mă uit în urmă: nu ştiu ce rămâne;/ Mă uit în faţă: nu ştiu ce urmează/ Ambiguă morala derapează/ Cine-ar putea finalul să-l amâne?/ Şi de ce-ar face-o? Tragă-n ham catârul/ Cât n-a convins că merită hatârul!"
Felix Arvers, ne amintim, a rămas în istoria literaturii franceze graţie unui singur sonet: Viaţa mea are secretul ei, sufletul misterul lui. A fost vorba de o valoare ieşită din comun, fără îndoială, altfel onoarea aceasta nu s-ar fi făcut nimănui, indiferent de poziţia socială a autorului. Îndrăznim să spunem că printre cele 132 de sonete din volumul de faţă nu se găseşte doar unul singur care să merite atenţia istoriei literare. În curând, aceasta ar putea-o afla prin lectură directă atât cititorul de obşte, cât şi criticul şi istoricul literar.
În orice caz, de poezia lui Ion Untaru (în primul rând de sonetele sale) vom mai auzi.

Marcel Crihană

Instrumentar

Se-nghesuie cuvinte; dau năvală
Dar cel mai potrivit ți se ascunde
Iar cele şlefuite şi rotunde
Celestă cade roua şi le spală

Le simți în nări aroma de migdală
Şi aşchii sar din dalta ta în unde
Aluviuni din straturi mai profunde
Şi-n fiecare templu, o vestală

De unde ne sosesc din care sfere
Prin sufletele noastre ca o punte
Cu limpezimi cum iezerul de munte
Suave şi fragile giuvaere
Şi care lepădându-şi haina, ghimpul
Se simt în stare să înfrunte timpul?

Învierea fluturilor

Un flutur', doar atât s-aduci la viață
Şi să-l închizi în globul unor vise
Atunci când soarta pare-ni-se,
Ghiuleaua de picioare ne agață;

Să ieşi apoi duminica în piață
Şi prin fereastra genelor deschise
Oferă-l ca pe sute de narcise
Când aerul din jurul tău îngheață

Prea mare-nghesuiala la-mpărțire
Prea mulți handicapați. Şi toți cu acte
La muncă mai puțini. Căci în antracte
Mizăm doar pe câştiguri. Un delir e
Mistificarea legii-n borderouri
Şi-n conturi sume, cu multe zerouri

Lebăda vieții

Plutea pe lac o lebădă prințesă
Mesaj în alb din alte emisfere
De parc-ar şti c-aidoma în cer, e
Domol o alta, care-o duce-n lesă

Doar cei ce cad din aşternut şi ies să
Câştige pâinea-n trasul la galere
Nu mai au timp în viață să prospere
Pe umeri să-şi mai coasă câte-o tresă

Şi trece lopătând indiferentă
Involtă cum e grația supremă
Desprinsă parcă dintr-o altă stemă

Schițând un menuet, brodând o fentă
Prin fața noastră ca o mărturie
Dinspre ce-a fost, spre ce va fi să fie

Ultimele flori

N-am găsit iubito flori pentru tine
Oricât m-aş fi trezit de dimineață
A trecut azi Bacovia prin piață
Şi-l caută doi domni în limuzine

Magnoliile zac bolnave-n ceață
Spitalele de muribunzi sunt pline
Eu caut iubito flori pentru tine
Florăreasa a murit azi dimineață

Şi-avem de astăzi în oraş doi morți
Nici nu mai ştiu din noi care-i cel viu
Tu mă aştepți tăcută-ntr-un sicriu,
Copiii în doliu aşteaptă la porți
Să treci ca mireasă a nopții prin nori
Pentru tine iubito, n-am găsit flori!

Podul copilăriei

Un cap de pod cu scândurile rupte
Din care noi, copii, furam chitucii
Şi țopăiam deasupra apei lucii
Bulboana stând din noi să se înfrupte

Aderam la jocuri şi la lupte
Mai mărişori, făceam ochi dulci duducii
Şi-o spionam când se hârjoneau cucii
Străini de obiceiurile corupte

La şcoală, când făceam câte-o trăsnaie,
Venea şi biata mama să mă scape
Mirându-se întruna unde-ncape
Bătaia care ruptă din rai e:
Plecând apoi după noroc prin lume
Podețul meu s-a sfărâmat anume

Zăpada mieilor

La idele lui martie, zăpadă
Căzând din cer precum o remuşcare
Pe umeri şi pe gene orişicare
Dintre bătrâni, nu se-aşteptau s-o vadă

Treziți primăvăratec de o nadă

Mugurii în haina lor de floare
Atinşi de-o mângâiere care-i doare
Se-nchid de frig în câte-o acoladă

Adio fructe, struguri, alte poame
Noroc că grâul n-a dat colțul ierbii
Să-l fi păscut de disperare cerbii
Şi să ne-mpingă seceta la foame;
Pe crengi fragile neaua dalbă creşte
Tăcut natura se despodobeşte

Eventuala opțiune

De vrei s-ajungi vreodată la Constanța,
Va trebui să treci o barieră
Dincolo de care o prosperă
Lume bună, va închide clanța

Şi vei vedea-o înclinând balanța
Într-un decor cu-o altă calimeră
Şi alte legi la care ei aderă,
Aceia ce-şi distilă importanța

Îşi joacă bine rolul circumstanța
Că ciocârlia-nchisă-n volieră
Atâta cât e vie, tot mai speră
Să cucerească singură instanța
Dar ce să faci când dai de cotoroanța
Cu halebardă, scut şi vizieră?!

Reevaluare

În sala de muzee circumscrisă
Pe pereți tablouri decadente
Trec admirând şi stiluri şi curente
Tăcute doamne ascultând o misă

Impresie de pasăre ucisă
Iluzie şi treceri recurente
Turnate în vopsele aferente
Şi îmbrăcate într-o haină lisă

După ce pleci, culoarea se revarsă
În bântuite sufletele noastre
Şi fac să cânte harfele sihastre
Pe o măruntă pajişte şi arsă
În care suflă un orgoliu rece
Şi-n care o fântână stă să sece

Aniversare

De ziua ta iubito, ce surpriză
Două'ş nouă martie, ninsoare
Ne vin şi oaspeți: vulpile polare
Incognito pe câte o banchiză

Au căpătat şi pinguinii viză
Şi vin pe rând cu focile pe mare
Păcat că urşii sunt la vânătoare
De când căzură, bieții, de pe friză

Va fi nevoie de-un toast subțire
S-aducem vorba despre ecologi
De nu ne-ar lua şi ei drept demagogi
Pentru cruzimea noastră peste fire
Şi vom dansa în seara ideală
La braț cu aurora boreală

Pădurea ca un vis furat

De când mă ştiu m-a fermecat pădurea
În care mi-am dorit doar o colibă
S-aud când plouă noaptea, cum se-mbibă
Un trunchi bătrân ce l-a tăiat securea

M-am vrut ca uriaşul lui Paciurea
Cu suflet de copil ce se inhibă
Cătându-mi fragi, ciuperca fără hibă,
Prin scorburi ouă, altele aiurea

Din zori şi până seara să cutreier
Din harfa mea de iarbă şi răcoare
să cânt. Şi să vă chem la vindecare:
Fantasta simfonie-a unui greier!
Dar ce să fac dacă nu-mi fuse datul
Şi îmi impuse soarta, lepădatul?

Încă o dată

Ne-am întâlnit adeseori pe stradă
Trecutul a rămas în urma noastră
Tu coborai din galaxii, albastră
Eu, purtătorul altora de spadă

Din ceruri ploaia aştepta să cadă
În jurul nostru numai o fereastră
Tăiată greu în noaptea alabastră
Din arealul păsării de pradă

Privirile ni s-au lovit o clipă
Şi-am regretat atunci că nu-s o, muză
Mai mult decât pretextul ce acuză

Această condamnabilă risipă
De care toată viața-am avut parte
Nereuşind s-o-nchid în nici o carte!

Pe măsură ce

În fiecare zi oricât de straniu
Sunt mai bogat în întâmplări şi-n vise
Când mă întorc cu pleoapele deschise
În zbor, de pe planete de uraniu

Şi alții au făcut-o. Epifaniu
Trecând ne-nchipuitele abise
De dincolo de semnele înscrise:
Pe două oase, aşezat un craniu

O neştiută viață paralelă
Şi împletită la lumina zilei
Cu cea măruntă din cutia milei
Involtă, grațioasă o gazelă,
Ignoră noaptea pampasuri rebele
Şi paşte iarba de pe alte stele

Iarăşi cercul

Mişcarea noastră strict browniană
O veşnică-alergare-n cercul vieții
Cu căngile de aur logofeții
Făcură-ntreaga cursă de pomană

O gâză-nchisă-ntr-un pahar. Şi bieții
Nevoitori ai rugilor la strană
Închipuind o lume diafană
Pe muritorii ceştilalți învești-i

Înalță-te. Priveşte. Şi coboară
N-ai să convingi pe nimeni cu vreo vorbă;
Când cheltuim atâta pentru ciorbă
Îți muți speranța şi de la comoară
Cea care ispitindu-te, tresaltă
La cea dincolo că-i mai înaltă

Ringul vieții

Ce strâmtă e arena-aceasta, care-a
Pus față-n față adversari, abise
Şi câte intrigi nascu-se-n culise
Ca veşnic să rămâi dator cu darea!

Atâția alții se-nălțară dar i-a

Pierdut pe drum şiretul de Ulysse
Şi-n loc de drumuri ferme, poteci lise
O tuşă-n plus, va altera culoarea

Deşertăciunea lumii într-un pot e
Trec favoriții soartei înainte
Cu numerele mari de la ciubote
Şi tu rămâi în urma lor cuminte
Citind regulamentele cu care
Tot ei îți dau în cap, la strâmtorare

Un catarg de disperare

O mare de dorinți purtând în suflet
Şi s-o împart apoi la fiecare
De-aş fi mai înțelept prin renunțare
La aripi şi la dorul meu de umblet

Un stat major de mi-aş fixa în cuget
Deasupra, un catarg de disperare
Şi să aştept furtuna să-l doboare
Cu cel din urmă şi sălbatic muget!

Pe-o insulă pustie-apoi îngropu-l
Precum pirații din poveşti câştigul
Să las de moştenire,-atâta: dropul,
Şi să adorm încet când vine frigul
Şi-acela doar ce semnele intrigu-l,
Să sape-n urma mea cu târnăcopul

Concert

Acordurile muzicii alese
Îmi picură în suflet împăcare
Şi nu e nici o rană-atât de mare
De care vindecării să nu-i pese

Divină vraja-n jurul meu se țese
Misterul că nimic nu mă mai doare
Exultă armonia de rigoare
Din ceruri mângâierile-s culese

Şi farmecă viorile auzul
Cu armonii secrete din algebre
Se luminează mintea de tenebre
Țâşneşte scânteind din nou havuzul
În primăvara inimii curate
Şi-nnobilează lumea de carate

Liniște

Ne-am închis într-un castel absurd
De mult în care, nu se face focul
Şi ne rugăm de castelanul surd
Şi de părinți, să ne plătească jocul

În altă parte nu şi-a aflat locul
Legenda despre călărețul kurd
Să disperăm când o veni sorocul
Cu lilieci în păr care ne zburd'

Am bătut intrările în cuie
Mentorii i-am alungat de mult
Spre restul lumii, altă punte nu e
Râsul nu mai are-n el nimic adult
Prizonieri ai propriului cult
Şi pe pereți am scris în grabă: Ruhe!

<u>În linie dreaptă</u>

Nu mai găsesc în pieptul meu zăbavă
Decompensat îşi face cursa arcul
Resorturi, neştiutele încarcu-l
Cu umbre de legendă scandinavă

Adie-n jur mirosul de otavă:
Îmi fac siesta cu baston prin parcul
Prin care trec cu pas mărunt şi marcu-l
Cu-o mască de solemnitate gravă

Dau oamenii din mâini şi vorbesc singuri
Rostind cuvinte doar pe jumătate
Şi se grăbesc păpuşile stricate
La porția de-nfrângere din ringuri
De unde seara se întorc la cină
Împovărați de şi mai multă vină

<u>Îmi pare foarte rău</u>

Burniță măruntă peste vreme
Ca o recluziune meritată
De care nu-ți mai aminteşti şi iată
Cum bat în geam abstractele foneme

Şi parcă vine noaptea să te cheme
În răpăitul tobelor de-odată
Un mesager din lumea ta uitată
Mânat de stranii şi de vechi dileme

Şi trec trăsuri din cartea de istorii
Cu caii suri şi vizitii de clasă
În burgul peste care timpu-şi lasă

Armura şi pecetea lui de glorii
Rostind arar cu viziera trasă:
I don't remember. I am very sorry!

Spleen

Se scurge-n noi o sfârşeală din lucruri
Ca într-o tragedie inutilă
De la botez la moarte-atâtea trucuri
Cu cât e recompensa mai subtilă

Priviți o crizantemă. Apostilă
A moartelor din noi săruturi
Balanța lumii s-a-nclinat umilă
Noi colorăm aripile la fluturi

Jur împrejur tăceri de vinovați
Şi mersul nostru bâjbâind firesc
Rostesc sentința patru'ş de juraţi
Alți patruzeci vin de-o pecetluiesc
Cu ațe nevăzute de cuvânt
Pe umeri dus – destinul nostru sfânt

Bazarul vieții

O piatră, două fiecare goală
Avarul strânge lesturi compromise
Când alții-şi iau licența pentru vise
Cu prețul unei vieți trăite-n boală

Averea, cealaltă s-a strâns domoală
Şi fericită-n lanul de narcise
Secretele ucid şi stau închise
În filigran pe nu ştiu care coală

Dragoni şi zmei ne-au invadat planeta
Din scandinave istmuri sau arabe
În târg la Moşi grămadă pe tarabe
Dintr-un serai păzit cu arbaleta
Şi pentru care se mai face cheta
Să cumpere cadânelor podoabe

Sihastrele doruri

Se clatină idoli, statuile cad
E-atât de mult frig la noi în cetate
Că pleacă-n exod bărbații-n etate
Şi mor înainte s-ajungă la vad

Vândută la bursă pădurea de brad

Secetă; vântul noaptea ne bate
Surpatele turnuri pe jumătate
Corsarii de vise când vin şi ne prad'

Oştenii de rouă străjuie plaja
Duc pescăruşii spre zări mai albastre
Pe aripi polenul, doruri sihastre
Cu ochii spre cer pe gânduri stă straja
Şi-o clipă în cumpeni stăruie vraja
Cum taina ascunsă-n ziduri de castre

Retragerea în copilărie

Plouă mărunt şi rece peste case
Noi stăm ascunşi sub genele uimite
Cu fantezia care ne permite
Acces la amintirile duioase

În aşteptarea serilor rămase
Ne trece viața prin atâtea site
Datornicii venind ca să-şi achite
Un bir mai vechi pe vorbele frumoase

Şi ne trezim copiii de-altădată
Cu-abecedare rupte în ghiozdane
Când ne-nchinam cu teamă la icoane
Sărman' copilărie fără pată
Pe care ne-a tras viața câte-o tratã –
Împingându-ne spre grota cu bulboane

Pe propria răspundere

De câtă libertate de mişcare
În sus sau jos îmi lasă viața strâmtă
Nu fac un pas să nu mănânc o trântă
Şi s-o consider binefăcătoare

Închide ochii: vezi că te-nspăimântă
Această obsesivă pendulare
De care ne dăm seama fiecare
Şi o purtăm ca pe o cruce sfântă

Dar vei afla în tine-o altă scară
E singura ce n-a dat greş vreodată
Şi n-o zăreşte nimeni din afară:
Pe care urcă Fiul către Tată –
O taină care, cei ce-o dezlegară
E la-ndemâna oricui. Fără plată!

De pe acum

În fața mea de-acuma, alte poduri
Copilărie cu fereastra spartă
Şi teama că s-a-nchis ultima poartă
Din cartea cu legende şi exoduri

Se rupeața cu prea multe noduri
Şi tot mai greu un acrobat îşi poartă
Iluzia că viața e o artă
Şi la-ndemână, cheile de coduri

Oricât de felurit un drum încercu-l
Regrete, satisfacții, insuccese
Cum în finalul unei triste piese
Când implacabil se închide cercul,
De porțelan sau împletite fire
Şi te cobori discret în amintire

<u>Stop-cadru</u>

M-a copleşit din tinerețe stresul
Şi roata învârtindu-se prea iute
La goana zveltă-a tinerelor ciute
Croindu-mi cu-ndrăznelile, accesul

Mă şi vedeam închipuit alesul
Ca păzitor al vinului din bute
Şi muzele cântându-mi din lăute
Ceremoniile. Şi-apoi culesul

Dar m-a rănit acea săgeată dulce
Şi ciute-n codri-au dispărut cu totul:
Bătrân mofluz citind din Idiotul
Şi bând cafea-nainte să se culce
Trezindu-mă din nou când apar zorii
Cu-aceleaşi vechi, speranțe iluzorii

<u>De-plâns</u>

Cu generali ce nu ştiu să vorbească
Şi lideri ce se bâlbâie din viciu
Haram de tine Țară Românească
Ce te păscură lupii din oficiu!

Feciorii tăi, din pronie cerească
Crescură numai pentru sacrificiu
Noi dobândirăm suflete de iască
Steril omagiu, ultim deserviciu

De ce nu-ți bate soarta bună-n poartă
Să-ți schimbi destinul ca pe-o haină veche?
Goniți deci ursitoarea când îşi poartă

Prezicerile-i sumbre la o leghe
C-au adormit străjerii tăi de veghe
Şi prematur te văd duşmanii moartă!

Singurul ceasornic

Soarele arde imobil la zenit
Noi colindăm prin trestii ca un val
Toropiți de cald şi dor de infinit
Ca o doină seara, plânsă din caval

Mistuie-ne dorul dup-un ideal
Să-i simțim durerea vie de cuțit
Când se pierd cocorii toamna în aval
Înscriind pe ceruri unghiul ascuțit

Curgerea de vreme a trecut prin noi
Singurul ceasornic pe acest pământ
Hai să recompunem lumea amândoi
Şi s-o-nchidem tainic doar într-un cuvânt
Ca un cod genetic cu cifrul pierdut
Până vine vremea altui început

Între naivitate şi prostie

De-ai fi miop, ce-ar fi să-ți mai doreşti
Când ne trage jindul înspre garduri
De unde cumpărăm pe grâne, farduri
Şi mai ales parfumuri franțuzeşti?

Nimicurile strânse de prin ganguri
Aduse-n curtea casei părinteşti
Azur strălucitoare în fereşti
Şi noi ne hârjonim ca nişte canguri!

Ni se umple viața de lichele
Şi cum vorbesc pios despre virtute
Atâtea boli au devenit acute
Şi toate vindecările mai grele;
Oh, dacă ne iubeşti atât Părinte
Fă-ne de astăzi, mai înguşti la minte!

Totul de vânzare

Industrii de plăceri înşiruite
La fiecare pas printre tentații
Nesomnul nopții din halucinații
Şi zâmbetele proaspăt văruite

Îşi au tarife castități falite

Negociabil prețul pentru grații
Asemeni procedau şi împărații
Uitând în urmă prețul să-l achite

Întorc bărbații capete pe stradă
Spre tinere copilele pierdute
Amorul de ocazii în redute
Ajunge de vânzare la grămadă
Imaginând primare-mperecheri
Mai jos de care, nu ai ce să ceri

Aur regăsit

Unde-mi sunt de aur primele caleşti
Căror vămi ascunse mie nevăzutul
Străjilor de ceară am plătit tributul
Risipind nebune, zboruri tinereşti?

Meştere olar care frămânți lutul
Cine-mi bate mie noaptea în fereşti
Şi de unde vin îngerii aceşti
Dornici să-i gătească, iernii aşternutul?

Ce vechi mi se par lucrurile toate
Parc-ar fi aduse de pe alt tărâm
Le clădesc cu ziua, noaptea se fărâm'
Feți frumoşii-s morți, zânele plecate
Pe un țărm de ape cu miros de tei
Şi eu tot mai jindui luptele cu zmei

Execuția

Îmi trec în somn călări pe frontispiciu
Şi cavalcada urcă înspre creste
De parcă-n capul meu un Everest e
Şi ei îşi cată locuri la ospiciu

Aud cum sună goarnele celeste
Şi trâmbițele pentru sacrificiu
Văd focuri mari la locul de supliciu
Plutesc prin aer vaiere. Proteste

În arbori negri, corbii stau la pândă
Un ceremonial cu oră fixă
La care condamnatul încă lipsă
E ultimul la locul de osândă
Bat tobele. Şi încordarea creşte;
Iată-l venind: Ce-ngândurat păşeşte!

Obsesia reîntoarcerii

Şi totuşi m-oi întoarce-ntr-un amurg
Ca o pasăre roşie. Zvonul
De zăpezi când albe streşinile curg
Şi castelanii îşi schimbă blazonul

Păsări de ceară vor ține isonul
Răzmeriţelor pentru care în burg
Veşnic acelaşi rămâne fasonul
Cum iubeşti sau încaleci un murg

Accept surghiunul meu de bunăvoie
Dincolo de care nu mai este punte:
Jindui chilia, vârful de munte
Necunoscută pasărea din noi, e
Slobodă să cânte numai în zori
Când ceilalți dorm. Şi tu începi să zbori

<u>Cenuşă</u>

Parc-aş purta în spate-ntreg pământul
Şi grija fiecăruia în parte
Bătrâne legi ale bătrânei arte
Din care ne-a rămas numai cuvântul

Un tineresc elan pe care cântu-l
Surprinzător şi astăzi ne desparte
Ferestrele castelului sunt sparte
Prin care-ntruna suflă rece, vântul

Ai vrea să ceri o nouă amânare
Să ți se-acorde iarăşi circumstanțe
Cătuşa de-ai putea s-o rupi din lanț, e
Naivă, cea din urmă provocare
Mai bună decât orice abdicare
Cât timp eşti scris în cartea de creanțe

<u>Jinduita evadare</u>

Iubito, parc-am fi din plastilină
Paingul sorții dacă ne alese
Când vine noaptea peste noi şi-şi țese
Voalurile moi de lanolină

Ne zvârle valul pe vreo strapontină
Să-ntindem mâna spre aceleaşi tr ese
În toamnele cu brume reci şi dese
Şi muzici strecurate în surdină

Oh, de-am putea să evadăm, naivii
Într-un ținut cu peşteri şi smaralde
Cu țărmuri moi şi cu fecioare calde

În umbre reci de mango şi de kiwi
Sătui de câte-am născocit inflații
Şi să visăm la alte constelații

Apa vie

În care parte mâine ne vom duce
Când zorile ne-or adormi în plete
Şi din adâncuri vor urca mofete
Cu toate vindecările in nuce?

Frumoasa mea, pădurile caduce
S-au risipit ca spaima de egrete
Din țări cu obiceiurile-ascete
La care astăzi le vom pune cruce

Ne-or bate-n geam fântâni cu apă dulce
Şi-adormitoare izuri de cascadă
Când zumzăie prisaca din livadă
Şi trec pe cer luceferi să se culce
Privindu-ne cu-atâta duioşie
Că la doi paşi se află apa vie

La urma urmei

O ancoră zvârlind cu pioletul
Strunind în coardă slovele, avântul
Acestui pustnic şi smerit ca sfântul
Regal al poeziilor, sonetul

Se lasă greu cuprins anahoretul
Imperiul lui cuprinde-ntreg pământul
Căci graiul nostru-atâția inşi frământu-l
Slujbaş să fie-n cinstea lui, poetul

Corespondențe stranii sau reflexe
În care parte s-a născut proiectul
Silabele cu care arhitectul
Înalță turnuri, bolte genuflexe,
Ori marmora la care să aspire
Şi pentru care intră în turnire?

Răscumpărarea

Noi de milenii ne cerem iertare
La fluturii trimişi în ambasade
Şi ne-nchidem apoi în acolade
Risipitorii tineri de candoare

Şi vin aezi din vechile Helade

De pun pe visul nostru câte-o floare
Când bat în geamuri aurore clare
Desprinse din bătrâne Iliade

Adio dar sărmana mea pădure
Ascultă vântul fluierând cu zel
La noapte fac de pază la castel
Când zmeii, Cosânzene vin să fure
Şi ne-om lupta pe viaţă şi pe moarte
Pentru-o răsplată-ndestulată foarte

Teatrul vechi

Lumina care cade fals, difuză
În teatrul vechi ca o uitată stampă
Ori dintr-o vag şi simulată lampă
Sugerând o altă Siracuză

Râd spectatorii strâmb şi se amuză
Un aer cabotin ajuns la rampă
Starlete-n minijupe,-n rol de vampă
Un loc plătit, neonorat de muză

Acelaşi public glorios şi rece
Reneagă decăzuta aventură
Pe care teatrul de un timp o-ndură
Fluieră zgomotos şi dă să plece
Trecând printre iluzie şi vis
Blazat, dintr-un abis în alt abis

Saturaţie

Nu-mi recunosc la nimeni datorii
Oricâte alte rele m-ar mai paşte
Când bat în geam duminici de Florii
Mai e o săptămână pân-la Paşte

Şi n-am vrut lume, nimeni să te-mproaşte
Cu vorbe goale sau scamatorii
Concertul tău lunatic pentru broaşte
La care dóctorii nu mai au doctorií

Mi-ai luat din viaţă şi ce nu mi-ai dat
Şi veşnic gata altele să-mi ceri
Ne-a frământat acelaşi aluat
Lume goală, goală, plină de plăceri
În care-mi car sudoarea cu o roabă
De când mă ştiu, plătind aceeaşi gloabă

Baladă

Iubito rochia. Eu o să-mi pun fracul
Turiştii pleacă, vremea este rece
De nu ne-o-nvinge dragostea şi tracul
La balul nostru singuri vom petrece

Şi ca-n piramide, vechile, aztece
S-aducem o jertfă când adoarme lacul
Flacăra iubirii prin marmori ne trece
Părul tău frumos, prinde-ți-l cu acul

Sala de ospețe este iarăşi goală
Liniştea de veacuri spânzură de lustre
Poate-i o manie, poate-i doar o boală:
Suferă şi zeii de iubiri ilustre;
E-ncuiat muzeul. Cheia e în cui
Când soseşte ghidul, vom fi iar statui

<u>Antinomii</u>

La frig, căldură; la iubire, ură
În toate e prezentă antiteza
De la Cain şi Abel sau Geneza
Rivalii de familie se-ndură

Mai mult temei decât e conjunctură
Unul din ei închide paranteza
Război sau pace, curge diateza
În stările la care ei concură

Aceleaşi însuşirile inverse:
Cădere-adâncă pentru-un zbor, înaltul
Îl vrei pe unul, vine şi cel'laltul
Strângându-şi mâna părțile adverse,
Sălaş având atomul municipiu
Şi-ntregul cosmos, liber un principiu!

<u>Exilați pe planeta iubirii</u>

Sătui de câtă dragoste carnală
Am consumat noi singuri pe planetă
Am încropi o listă incompletă
A unui marathon fără escală

Ce bună-ar fi vacanța ideală:
Dacă aş lua, de unde (?) o navetă
Spre-o insulă de porțelan discretă
Pe care valuri leneşe o spală!

Să ştiu atunci că totul mă dezleagă
De bungalow şi ierburi din savane
Aspirând cu fumul din havane

Utopiile din lumea-ntreagă,
Să văd că firea nu mai duce lipsă
Şi-ndestularea trece în eclipsă

<u>În calea destinului</u>

Petrece lumea la chermeze, baluri
Şi ni se fură noaptea din cuvinte
Am uitat de lucrurile sfinte
De crucile strămoşilor pe dealuri

Părăseşte luntrea veche, maluri
Ne sufocăm în aerul fierbinte
Avem în contra tuturor un dinte
Şi suntem mai săraci în idealuri

Meschinăria fură din avere
Şi bat în tâmple clopotele zării
Râvnim zadarnic o mai acătării,
stare de bine. Totul pivnicere
E-un scurt răgaz. Sau numai iluzoriu
Popas al nostru-n turnul de ivoriu

<u>Petrecăreții</u>

În contingentul tânăr bată-l vina
Cum împuşcam un marafet pe lună
Vedeai pe dată ceata cum se-adună
La "Intim", "Frații Crețu" sau la "Cina"

Sătui pe-un leu care-l dădeam arvună
Benchetuiam pân-se stingea lumina
Bojogii se umflau în noi şi splina
Parşiv, un lăutar cânta din strună

Ocheam vreo demoazelă de serviciu
Şi-o dănțuiam noi copios şi tandru
Ci să fi fost oricât de copilandru
Se revoltau clienții din oficiu
Că pentru-o glumă fără chibzuială
Încheiam seara cu o chelfăneală

<u>Enumerare</u>

Cantilenă reverie
melancolie trepte meri
vioară lut concert căderi
praguri sfere veşnicie

Uragane toamne veri

cavalcade apă vie
alambicuri terezie
recidivă învieri

Insomnii deşert sudoare
utopie vânturi ploi
punte flăcări scrum paloare
perle amăgiri noroi
vânători nebuni culoare
autodafé altoi

Lamentare

Mă bălăcesc oh, Doamne prin noroaie
Ce se depun încet precum o crustă
Pe mâini, pe viziera mea îngustă
Şi apa nu e bună pentru baie

Ca peştele-n uleiul din tigaie
La foc mărunt păcatele mă gustă
Când rătăcirea se petrece-n pustă
Nu se-ngrijeşte nimeni pentru straie

Mă trage lumea-n jos. Şi azi şi mâine
Şi eu pe alții-n zilnicul meu umblet
Ce grea e Doamne, lupta pentru pâine
Când murdăria îți pătrunde-n suflet!
Dar ce mă plâng că viața mea-i o cloacă
Dac-a-nceput de la un timp să-mi placă?!

Austeritate

Ferestre largi deschise peste sate
La răsăritul soarelui în dungă
Trag tunurile cu bătaie lungă
În cele mai sărace celibate

Se umflă vântu-n cartea de bucate
Şi suflă de nebun în câte-o pungă
Că vin strigoi în burtă să te-mpungă
Să-ți văduvească ochii de carate

În toiul nopții-aduce-o ciocârlie
Din ceruri roua lină de mătase
Răsar în urma plugului rămase
Dorințele strămoşilor în glie
Şi plâng la fel ca îngeru-n pustie
Spălând cu lacrimi blândele lor oase

Veşti de dincolo

Mesaje-n somn câte primim duiumul
Cine-ar putea aievea să dezlege
Cârpindu-şi cu-nțelesuri şi-ar mai drege
Un trai din care-i se tot ia uiumul?

Şi anii care i-ai pierdut se-acumul'
Suav seraful vine şi-i alege
Incoruptibil după-o altă lege:
Pe-un talger vise, pe-altul numai fumul

Reții un dialog, o cifră, semne
Care provin din altă existență
Oferi ce-a mai rămas în penitență
Pe dezlegarea: - Ce-ar putea să-nsemne
Criptat răvaşul care-ți bate-n poartă
Pecetea lui punându-şi-o pe soartă?

<u>Ce să vă spun?</u>

Mai vulnerabil sunt la vorba proastă
Decât la capotări în fața vieții
Şi celui ce nu ştie, rog ziceți-i
Că asta prevesteşte o năpastă

Cum nu fac parte însă din vreo castă
Şi veşnic mă revendică toți fleții
Se-ntrec să-mi taie din moral „atleții"
Şi mă despart de zodia mea fastă

Dar n-am ajuns să aflu nici o cheie
Să mă ascund cumva-ntr-o cuirasă
Pe ochi să-mi trag vizeta. Şi să las să
Natânge slove, zborul să şi-l iee
Şi-atunci eu recunosc: Jos pălăria
Ce forță cosmică e azi prostia!

<u>Furtul viselor</u>

În viața noastră au pătruns vampirii
Şi fără vlagă ne-au lăsat himere
Atât de multe otrăvite mere
Ne-au pus pe masă surâzând, fachirii

Pe urmă ne-au furat din vise zbirii
Şi nărăviți la dulcile mistere
Ne-au tot închis în strâmte falanstere
Din care ieşi făcându-ți harachiri

Ne-am contopit cu teama de înfrângeri
Şi obosiți de cale mesagerii
Venind din galaxiile tăcerii

În care cete albele de îngeri,
Presară-ncet luminile celeste
În calea noastră-atâta cât mai este

Surfing

Se mişcă-n ritm pădurile de valuri
Şi veşnic eşuează pe nisipuri
Lăsând în urmă desenate chipuri
De nevăzute, mătăsoase şaluri

Şi muntele de apă – câte dealuri
Închide-n el de clipocit şi lipuri
Un vuiet monoton, stereotipuri
Şi alte neştiute avataruri

Şi lunecă pe val sprințare iole
Cu siluete zvelte la catarge
Pornită-n zbor săgeata cum ar sparge
O crustă – ghiocei sau gladiole
Lăsând în urmă brazdele de apă
Semnificatul cărora ne scapă

Cărare strâmtă

Speranțe iluzorii. Strâmte ringuri
Măruntă condamnare la tot pasul
Înfrângeri dintr-o arie compasul
Urcate-n spate, ni le ducem singuri

În falimente de covrigi sau linguri
Abuză de convingere impasul
Tot mai cărunt şi-mpovărat Atlasul
Când plâng privighetorile, te-nsinguri

O soartă împletită din decepții
Atenuate de-un mister şi care
Ne vizitează-n somn pe fiecare
Scăpat de pământeştile percepții
Şi nu ştiu ce să spună înțelepții
Că vorbele de duh, sunt tot mai rare

Între iluzii şi speranță

La câtă e iluzie, speranță
La ce-am lăsat în urmă, o cortină
De unde o balanță se înclină
Cu-aceeaşi nevăzută-a ei, prestanță

În orice-mprejurare o restanță

Împovărează umerii de vină
Şi-atunci când cade roua în grădină
Din fiecare stea, culegi o stanță

Ai intrat cu lumea în dispută
Şi zilnic pui o cruce la pretenții
Că promovează viața repetenții
Şi resemnarea nu te mai ajută
Că toți din jurul tău îți dau de furcă
Iar drumul urcă, urcă, urcă

Semnele vorbirii

Aceste semne dacă le-am cunoaşte
Comoară ascunsă în văzul oricui
Mai scumpă ca alta, pe lume ce nu-i
Altar de păstrare a sfintelor moaşte

Oglinzi fermecatele prinse în cui
Cine în ele s-ar mai recunoaşte?
Deschis e concertul lunatice broaşte
Şi liber ținutul de poți să-l supui!

O zodie fastă în zi de Prier
Pe-o pajişte albă se pierd şi se strâng
Nechez' hergheliile noaptea în crâng
Ca vuietul mării-n ghioc de mister
Pline de rouă, semne. Şi zgură
Zvărlite afară cu golul din gură

De-cădere

Implozia de decadență creşte
La fel cum previzibil e infarctul
Buimac din care te trezeşti, impactul
Ca-ntr-un năvod neputincios, un peşte

Acelaşi demon, ne-a surpat fireşte
Căci deviind cu viclenie tractul
Ştia el bine, autodidactul
Că noi căzând, el ne va strânge-n cleşte

De unde dar a răsărit neghina
Şi cum să mai distingi grâul de pleavă?
Se stinge suspinând în noi Lumina
De buruieni şi dorul de gâlceavă
Iar timpul trece, boala se-agravează
Chindia nu-i departe de amiază

Pelicanii

Pe-un bot de mal în partea lui înaltă
Când soarele cădea la orizont
Trei pelicani cu ciocul plat şi bont
De vorbă stau la margine de baltă

Doi hâtri. Unul, niţeluş mai tont
La răstimpuri aripa şi-o saltă
O conferinţă: Potsdam sau vreo Maltă
Trecându-şi soarta peştilor, în cont

În hărţi imaginare taie apa
Cei mai tari ajung mereu în faţă
Clipind şiret: - Oh, cum şi-ar trage clapa
Că din greşeli şi nătărăii-nvaţă;
Şi stau olaltă măcinând tăceri
Ca suveranii marilor puteri

<u>Solitudine</u>

Un ochi de lac ca o idilă moartă
Îşi trage-alene pleoapa-i cenuşie
Ca un veşmânt propice de leşie
Cu spuma albă vălurind spre toartă

Cocorii scriu pe cer caligrafii
Iar cocostârcii moţăie buimaci
Desprinsă vița plânge pe araci
Când bate vântu-nchipuind stafii

Două bănci stau singure de parcă
Pensionarii au murit de mult
Reverberată de un gând ocult
Valul tandru leagănă o barcă
Peste care cad stoluri de egrete
Toamnele târzii, plouă cu regrete

<u>Patima</u>

E tare whisky-ul. Se încinge jocul
Bancnotele foşnesc. Şi miza arde
Pocnesc în tâmple sute de petarde
La cine azi va găzdui norocul?

Ca-ntr-o pictură sugerând barocul
Priviri piezişe, suliţi şi bombarde
Speranţe nebuneşti şi trucuri sarde
Macazul soartei hotărăşte trocul

Se-ngroaşă fumul, se măreşte potul
Neprevăzut rămâne doar finalul
Ceremonia care-nchide balul,

Nefericitul care pierde totul
Zvârlindu-se în gol de pe catarge
Şi viața lui în țăndări cum se sparge

<u>Conferința</u>

Ecranul mic vorbeşte despre sexe
Nu se mai, nimeni de ruşine, teme
Un domn cu morgă desenează scheme
Pentru ce ştie omul din reflexe

Nu mai avem, de cei bătrâni complexe
Înapoi la vremile boeme:
Le-am zugrăvi dac-am putea şi-n steme
Că totu-n Europa-i liber. Zexe!

Trecurăm printr-atâtea epoci grele
Păzindu-ne cu teamă de instincte
Iar azi când graniți nu mai sunt distincte
Recidivează vechile sechele
Şi ne târâm cum pofta ne-o mai cere
Să năzuim atât: la-mperechere!

<u>Reîntoarcerea</u>

Şi parcă m-aş fi-ntors din alte ere
Să-mi iau viața netrăită înapoi
Coborând cu aurora printre voi
Ca o maree-albastră de tăcere

La ce bun dar, bătrâne pivnicere
Atâtea lacrimi pentru un altoi
Când lumea navighează pe un sloi
Pătruns adânc în propria-i durere?

Dar noi răpiți de-o dulce cotropire
Ca un mesaj râvnit şi previzibil
Cu scrisul lui mărunt şi ilizibil
De care nevăzutele lui fire
Subtil şi diafan de curcubeu
Ne-au fost legat dar n-am ştiut. Mereu!

<u>Ultimul castel</u>

Cuceresc soldații ultimul castel
Strivind sub ținte liniştea din preşuri
Pe marmori albe zac câteva leşuri
Noaptea dorm pe jos, cu armele-n rastel

Blitzurile fulgeră în flashuri

Nerase chipuri sepia pastel
Aşa cum au fost prinşi într-un rezbel
Care i-a smuls din rostul lor cu vrejuri

Dorm soldații şi visează că e pace
Şi mângâie-n tihnă biete dobitoace
Un obuz doar fluieră sinistru
Peste noapte ca un cer abrupt
Şi-i petrece-n moarte visul întrerupt
Într-un burg baroc străbătut de Istru

Jinduitele corturi

Adolescent mi-aş fi dorit prin corturi
Junețea să-mi petrec şi solitară
Pe cât au alții firea de avară
Să trec visând, prin toate-a lumii porturi

Căci n-am avut de hobby alte sporturi
Decât să stau întins cu-o carte rară
Cu file lungi ca boiul de vioară
Şi nu să arborez smintite porturi

Părea-mi-s-ar atunci o simfonie
Cum bate ploaia-n coperiş de flamuri
Multiplicate noaptea de tam-tamuri
Şi indieni ce merg la bătălie
Părea-mi-s-ar... Dar nu mai este cazul
Că soarta a schimbat de mult macazul

Afaceri

Se licitează flota. Luați vapoare
Un dolar bucata sau degeaba
Că n-are cum să fie proastă treaba
Când pleci cu-n transatlantic la spinare

Ți-aduci în baie golful tău Akaba
Îți sapi în fața casei estuare
Pe şanțuri strâmte circulă dragoare
Ca să plăteşti la stat, în urmă, gloaba

Şantiere, docuri, submarine
Ne vindem zestrea dintr-o altă eră
Că vom intra într-una mai prosperă
După ce-om sărăci nițel mai bine;
E dubioasă treaba? Doar de formă
Că restul face parte din reformă

Poluare

Câți decibeli în jurul meu s-ar sparge
Din zori şi până-n seară mamă Evă
Că mi-au intrat timpanele în grevă
Şi m-aş urca în vârfuri de catarge!

Să urlu de nebun spre zări mai large
Pân-ce-o rămâne lemnul fără sevă
Să-not apoi spre Niluri sau vreo Nevă
De n-oi sfârşi-n cârligul unei cange

Clacsoanele şi stresul ne „răsfață”
Sirenele ne-au pustiit grădina
Că vin ciclopi şi bântuie stupina
Disociat e tâlcul de povață
Din cărțile de şcoală-atât de vechi
Şi noi dormim cu casca pe urechi

<u>Spoturi publicitare</u>

Reclame la cârnați şi brânză Rockfort
Se satură pe gratis răbdătorii
Respiră-ndestularea prin toți porii
Râzboiul sărăciei-i tot un sport

Visează-nfometații un confort
Făina dintre valțurile morii
Aroma pâinii, cum îi trec fiorii
Asediații ultimului fort

Dac-ar putea tentații olfactive
Din burtă să le-alunge vârcolacii
Pe umeri numai traista cu colacii
Trecută de contabili la active,
Cu iontane la desert şi poame
N-ar suferi dezmoşteniți, de foame

<u>Echinocțiu</u>

Oracolul luminii în instanță
Sub bolți de zodii faste şi fecunde
Înfrântă bezna se retrage-n unde
Stând fiecare pe câte-o balanță

Jur împrejur din ceruri de faianță
Vin valurile albe să inunde
Elipsele din ce în ce mai scunde
La care-avem mereu câte-o restanță

Tenebre se retrag şi combătute
În pierdere vădită de resurse
Îşi caută-n adâncuri alte surse

Să-nfrângă primăvara în virtute
Explozia de muguri doar atestă
Că hotărârea dată e celestă!

Papagalul

Zânzanie pestriță-n colivie
Ca un mesaj de peste Amazoane
Când joacă indienii cu zorzoane
Cu pene şi cu solzi, de bucurie

Parcă te văd ajuns pe ecusoane
Vedetă-n lumea noastră fistichie
Cu papion sau altă pandalie
Sau ce mai ai prin tărtăcuță, toane

Mă uit la tine şi-ți admir tangajul
Pe cât de mică-ți e şi „cutiuța”
Dar ce ştii tu mai mult de huța-huța
Maimuțărind impertinent limbajul?
Dar nu mă supăr, eu n-am zis nimica
Ci vezi cum stă, pândindu-te pisica!

Dificultatea alegerii

Duios ca rezervă de cuvinte
Cum ar fi spus poetul insiprat
Eu le transcriu din inimi pe curat
Pentru copii, ca să le țină minte

Le-am moştenit ca de la un părinte
Din moşi strămoşi precum un sublimat
De apă vie în mărunt un sat
Iubiți constant de-o lacrimă fierbinte

Iau partea ce-mi revine din osândă
Le răsădesc în mine şi la termen
Când înfloreşte fiecare germen
Vi le restitui pururi cu dobândă
Că ele vin adânc din preistorii
Şi purtătoare singure-s de glorii

Banal cotidian

Sonete scriu cu mâinile-amândouă
Încât mă tem de-atâta simetrie
Iau partea de rebut ce-mi cade mie
Pe-aceea izbutită, v-o las vouă

Visam mai tânăr, un castel de rouă

Să mă înalț precum o ciocârlie
Ci eu de bănuiam vreo tragedie
Mă duceam singur la spitalul Nouă

La fel picta şi Iser. Ce maestru
Muind în cer penelurile vrăjite!
Simetrici gemeni – auru-n pepite
Dansează calul tânăr în buiestru
Simetric şi victoria. Cealaltă
Cu cât pleci mai de jos, e mai înaltă!

Toamna de două ori

Vânt rece de septembrie în geamuri
Şi-n suflet deziluziile noi
Cad frunzele uscate de pe ramuri
Uitându-se cu lacrimi înapoi

De ce-ai fost sigur prinzi să te îndoi
Oricât ai trage-n viață două hamuri
Singurătăți în unul sau în doi
Cu tot cortegiul neştiut de blamuri

Ne-au părăsit cocorii şi norocul
Ei lumea la un an măcar şi-o schimbă
Ruletele destinului fac jocul
Şi dup-o lege neştiută plimbă
Fluturii tristeții prinşi să cearnă
În sufletele noastre-atâta iarnă

Pehlivanul

Ce pişicher prietene: de-o vreme
Răsună-n glasul tău numai falseturi
Şi-ntre zăbala vieții şi corseturi
Mai ai răgazul să rosteşti blesteme

Ai rezolvat vreodată-n somn, probleme
Pe care rânduindu-le în seturi
Eliminând mărunte marafeturi
Din care-apoi, să distilezi foneme?

Tare-aş fi vrut să nu te judec. Însă
năravul care n-are lecuire
Secretele ce trec în amintire
Le-a judecat istoria constrânsă
Într-un spectacol numai cu actori
Care mureau pe rând, învingători

Ochelari

Senectă-acuitate ce se stinge
Parcă aşezi pe lucruri o maramă
Contururile: puncte, linii – vamă
Plătesc să mai răzbată pe meninge

Discret un întuneric se prelinge
Nici lampa, cât de mare, nu-l destramă
Şi-mi picură-n cornee câte-o scamă
Iar tot entuziasmul meu, în chingi e

Îmi cumpăr stoic dioptrii. Zadarnic
Jur împrejurul meu nu sunt mai clare
Nici vinurile roşii din pahare
Şi nici amiezile din cupe. Harnic,
De n-am s-ajung să văd cu lumânarea,
Măcar acum să-nvăț, ce-i resemnarea!

Brazii tineri

Armistițiu – pacea cu destinul
Şi hai să spunem barem din orgoliu
Presat când moare-ntre coperte crinul
Pe care să-l priveşti dintr-un fotoliu

Elita suferinței poartă doliu
Îşi plânge vremea strâmtorată cinul
Scriu caligrafi hrisoavele şi-nfoliu'
Bocancii ocupanți pângăresc inul;

Se-nscăunează plânsul în cetate
Limanul verii nu se mai zăreşte
S-a rupt din mine partea jumătate
Mă caută şi nu mă mai găseşte;
Sfințite lacrimi perlele şiraguri
Mor brazii tineri în exil – gulaguri

Non-stop

Să cheltui fondul ca să intri-n formă
Să iei pitic la cinci, un decovil
Şi coborând cu plutele pe Nil
Să vezi că Sfinxu-i jefuit şi p-ormă,

Să lucri toată viața fără normă
Până ți-ai ars şi ultimul fitil
Să inventezi un fluture ostil
Precum o piedere voit enormă,

Să afli stors, în păpădii o lege
Multiplicată lent în univers
Legat de care ca un fapt divers

Când vine mesagerul şi culege
Să scoți din carnea ta fărădelege
Şi s-o porneşti la drum, în sens invers

<u>O altă terapie</u>

S-au revoltat sticleții-n colivie
Şi zboară creanga-n câte-o paranteză?
Norocul tău: tradiția chineză
Îți leagă vindecarea de tichie

Asumă-ți terapia de asceză
Masează-ți talpa, scapi de astenie
Şi-ți creşte-n urmă părul pe chelie
Să vezi ce plete! Şi ce freză!

Şi un'te doare-nfige-n tine acul
Şi iar, şi iar! Ferice chilipirul
Că nu te mai întrebi de ce fachirul
La boala lui nu-şi mai găseşte leacul
Şi schimbă toată viața-atâtea paturi:
Acum poți să dai tu, la alții, sfaturi!

<u>Altercație</u>

Cimpoi bătrân făcut mai mult din aer
Şi-o capră ce putea să mai trăiască
De n-o belea ca s-o agațe flască
Pe gard, s-o latre câinii de se-ncaier'

Putea şi ea sărmana să mai pască
Iar tu umflat cu țeava, tragi din caier
Un miorlăit sinistru ca un vaier
La mâna unui lutar cu bască

Bostan țâfnos dar gol ca o statuie
Şi garnisit cu nu ştiu câte găuri
Prin care ce primeşti, arunci în hăuri
Că altceva mai bun în tine nu e;
De i-ai cânta iubitei la fereastră
Mă tem că-n foale te-ar lovi cu-o glastră

<u>Solstițiu de iarnă</u>

Grăbeşte-te iubito. Vine timpul
Să înclinăm elipsa spre pământ
Să coborâm uşor ca-ntr-un descânt
Se redeschidem, pentru noi, olimpul

Luceferii de seară preiau schimbul

Periplul nostru cosmic s-a răsfrânt
În apele aceluiaşi avânt
Rămân în urmă astrele şi nimbul

Azi creşte ziua. Noaptea scade veşnic
Pe Missisippi, Dunăre sau Tibru
Şi doar o clipă stau în echilibru
Primind lumina din cerescul sfeşnic
Şi martori constelațiile-aclamă
Principiul din care se proclamă

Divergență

Am înțeles abil recomandarea
Domniei Voastre pentru versuri albe
Dar, nedorind medalii şi nici salbe
Prin mâna mea îmi trece condamnarea

Nu mă-ncovoi la cât duce spinarea
Nu m-a tentat jumatea unei halbe
Nici să vopsesc culoarea unei nalbe
Dar nici când cer cafea, să-mi dați cicoarea

Oricum, eu mulțumesc pentru povață
Nu caut pricini muzei să se-ascundă
Căci pentru toți e-asemeni de fecundă:
Şi-n urma ei metaforele-ngheață;
Cu cine dintre oameni făcu pactul
Ca s-o oblige, după caz, contractul?

Pe țărmuri de sidef

S-alergi după grădina ta furată
Să jindui tihna clipelor stinghere
Când toată remuşcarea din unghere
Te va cuprinde tainic dintr-o dată

Şi să te bați cu ultima fregată
Plecată-n Indii după giuvaere
Şi cu pirați din două emisfere
Când soarta-ți e pe-un talger, înclinată

Să umbli veşnic la rever cu-o roză
Să scrii tratatul tău pe palimpseste
Despre trădări plătite şi inceste
În vremurile pline de nevroză
Pe țărmuri de sidef sau de omăt
Şi refuzând venirea îndărăt

Ultima vacanță

Mergeți în deltă numărând morunii
Cu zestrea lor de icre şi puiandri
Cum lupii tineri, surii cățelandri
Când îi cuprind în umbra lor gorunii

Bătrânele hrisoave spun că hunii
Duceau pustiu-n lanul de leandri
Ci ei în solzi lucioşi ca de scafandri
Țâşnesc în volte sub bătaia lunii

Aştept să plec în ultima vacanță
Cu toate slăbiciunile din lume
Pe malul apei fremătând în spume
Şi cu bocceaua vieții-ntr-o balanță
Precum un evadat din univers
Şi să mă-nchid în fiecare vers

Biserici de har

Străbate câmpia sunet de goarnă
Caii în tropot pământu-l frământă
Voievodul ceata scurt o întoarnă
Să apere grabnic țara lor sfântă

Roagă-se starețu'-i binecuvântă:
În brațe tăria Doamne le toarnă
Să lege duşmanul ce ne împlântă
Lancea în coastă, de lemnul de coarnă

Duhul chemării străbate prin codri
Se roagă-n genunchi bătrânii pe pietre
Să scape sărmana țară de lotri
Teferi să vină flăcăii la vetre,
Să stingă năpasta ce arde pojar
Şi-n urmă să-nalțe biserici de har!

Pentru o treaptă în plus

Atâția paşi câți ai urcat pe scară
Cu furtişaguri sau pe dibuite
Călcând pe cei ce cad ori pasămite
Vânzându-ți cinstea pe câte-o ocară,

Căznindu-te să nu rămâi pe-afară
Disprețuit de lideri şi elite
Înhamă-te la car. Şi tragi! Şi-nghite!
Şi minte-te că viața e uşoară

Priveşte-acum spre pisc. Apoi în vale

Puhoaie vin şuvoi să te prăvale
Credulii, inocenții, şarlatanii
La început de drum sunt alte legi
N-ai unde să te-ascunzi. Şi nici s-alegi
Şi trag în hamuri optimişti cârlanii

Nunta

Un deget fin subțire-aristocratul
Marcat de străluciri nobiliare
Cu ochii pe podoabe inelare
Stă chiar stăpânul. Contele. Ingratul

Domnița-i junǎ. Al cui o fi păcatul,
Meseni stilați sorb vinul din pahare
Şi bănuind motivele neclare
Averi, de datorii când leagă patul

Surâde stins cristalul vechi din lustre
Reflexe joacă pe obrajii pali
Buchetele de crini imperiali
Trimiteri fac la tragedii ilustre,
În care-un rege ia iubirea sclavă
Şi-şi pierde viața-n cupa cu otravă

„Domnului...”

Subțire dedicație de carte
La care ai ajuns fără să vrei,
Asemeni unui premiu ce nu-l iei
Când vine prea de sus, sau de departe

Pe unde-o fi maestru’-n care parte
Înconjurat de fani şi de femei
El, Gloria, şi biograful, trei
Strângând la piept „Istoria dell ‘Arte”

S-a dat jos de pe soclu pentru tine,
Te simți un altul. Ți-ai ieşit din fire
„Părtaş” şi tu de-acum la nemurire
Că flaute şi muzici florentine
Nu sunt de-ajuns cât poți să pui parafe
De mâine, vinzi şi tu autografe

Scoica vremii

O şoaptă blândă dintr-un repertoriu
S-arunci în scoică aşteptând ecoul
La fel cum unda enigmatic, oul
Întoarce la răstimp incantatoriu

Suavă melopee provizoriu
Ca-n larga mare când deschizi hubloul
Şi te-a răpit involuntar haloul
Apusurilor de pe promontoriu

Pe cât e de suav şi melancolic
Un cântec de sirenă ce te poartă
De la fiorduri pân-la Marea Moartă
Şi repetat ca un refren bucolic
De pescăruşi în dimineața clară
Aduc pe aripi zori de primăvară

<u>Oboseală</u>

Îmi strâng cu seara rispita trudă
Pe drumurile zilei fără rosturi
Şi puse-n talger: rezultat şi costuri
Se-n toarce-n neputință de zăludă

Te zbați în viață ca o caracudă
Amestecând rețete de composturi
Şi până s-ajungi tu la avanposturi
Te vinde c-un sărut nu'ş care ludă

C-aşa e competiția, nedreaptă
Să cazi mereu, mereu la începuturi
Şi tai, şi tai şi mori tăind rebuturi
Necum să treci examenul cu-o treaptă
Doar inima, bătrâna, nu aşteaptă
Şi n-ai la cin'-să faci alte-mprumuturi

<u>Tot mai multe</u>

Pe zi ce trece îmi găsesc defecte
Cum cresc sub piele uneori nodule
De care-ai să te scuturi: - la-le, du-le
Nu vreau să ştiu, nici să le văd infecte!

Ai zice judecat după aspecte
Că se compun aievea din module
De care fug şi firile credule
Când se blochează stanța de afecte

Din peştera tenebrelor imensă
Ce greu se iese iarăşi la lumină
Şi orice vină, naşte altă vină
Că vindecarea pare o ofensă
Şi zilnic viața-mi este mai măruntă
Nimicurile-acestea când o-nfruntă

Toamna

Bătrân bolnav cu firele albite
Şi primăveri ascunse în privire
Cu dorul dup-atâtea elixire
Şi turnul povârnit printre termite

Cu liniile palmei colbuite
Şi obosit de-atâta rătăcire
Tot ce-ai plătit în viață doar un bir, e
O falsă alergare pe orbite

Întârzie la întâlniri serafii
Şi-s mai puține zodiile faste
Impozitul pe lebedele caste
În vremurile noastre-l strâng cavafii
Şi-l depun la curțile străine
De care-apoi să te căieşti, Caine

Strădanii

De n-ai avea în lume a te teme
La orice pas de-un bobârnac al vieții
Să nu-ți mai dea cu tifla nătăfleții
Că ți-ai pierdut busola-n teoreme;

De nu ți-ar bate-n geamuri să te cheme
Cu cheile de aur logofeții
Pe cei mai mici din preajma ta înveți-i
S-alerge după steaua lor prin vreme

Ori singur zăvorât într-o cupolă
În nopți cu lună după minereu
Să cazi rugându-te la Dumnezeu
Pentru atât: un solo la violă
Şi după ce treci vale, munte, dealul
Să te recontopeşti cu idealul

Afrontul zilnic

Când viața-ți dă o palmă, ia o carte
Să vezi unde-ai greşit. Ridică-ți cortul
Să tai deşertul până afli portul
De care neputința te desparte

Să nu te temi de idele lui marte
Că doar în tine vei afla resortul
Ce declanşează răsplătit efortul
Iar drumul tău e unul mai aparte

Un talisman frumos, fără pereche
Împinge toate lucrurile-nainte
Trec aşii de caro prin vama veche
Conduşi de nevăzută şi cuminte
O stea ascunsă dincolo de zare,
Spre care toți privim cu disperare

Capriciu

Ador filmele de spadă şi capă
Mai mult decât pe cele polițiste
În care comisarul face liste
Câți vor putea-n cavouri să încapă

Mai vezi un cavaler căzând prin trapă,
Piraţi, cât mai au voie să existe
Iubirea-n zori cum plânge în batiste
Din care-apoi se scurge apă, apă

Accept că idealul este sacru
Şi fotogenic pentru el se moare
Când scenaristul nu are scăpare
Decât să apeleze la masacru
Zburând deasupra unui cuib de cuci
Lăsând în urmă morții fără cruci

Ah, visătorii

Nu sunt poeții fluturi de duzină
Spre orice pâlpâire iluzoriu
S-alerge ca spre turnul de ivoriu
Cu topul de hârtie la chenzină

Ei descompun mirosul de benzină
Al veacului acesta peremptoriu
Şi cu stiloul, unic accesoriu
Salahoresc mai rău ca într-o mină

Păcat că nu le recunoaşteți cinul
Şi marii zilei îi mai pun la colțuri
Trudind pe-un copârşeu şi-un chil de bolțuri
Iar de iubesc şi le mai place vinul,
Lăsați-le măcar o circumstanță:
Să moară fericiți în câte-o stanță!

Ambiție şi muniție

La cât m-a-mpins ambiția deşartă
Să termin într-o viață-atât de scurtă
Că cel mai mult trudii doar pentru burtă

Şi fluierai a pagubă-nspre artă

Un paradis printr-o fereastră spartă
Tăiat pieziş de zodie-ntr-o iurtă
Şi zilnica mea grijă pentru turtă,
Certat cu fiscul vieții ce nu iartă

Mă uit în urmă: nu ştiu ce rămâne;
Mă uit în față: nu ştiu ce urmează
Ambiguă morala derapează
Cine-ar putea finalul să-l amâne?
Şi de ce-ar face-o? Tragă-n ham catârul
Cât n-a convins că merită hatârul!

Texte şi pretexte

Pierdut între iluzie şi texte
Vădite ori ascunse, subversive
Mă prinde noaptea dorul de misive
Cum dovedesc şi versurile-aceste

Că vrem sau nu,-nfruntăm atâtea teste
Mai mult sau mai puțin paleative
Când vine curierul de Ninive
Arbitru-i liber să se manifeste

Dar printre slove stă ascuns secretul
Pe care-l bănuieşti. Sau poate-ți scapă
Că fiecare pas e o atrapă
În care poți să cazi chiar tu, ascetul
Şi bine că nu ştii ce te aşteaptă
Deschisă trapa, pe ultima treaptă

Istorie veche

Din scocul mâinii cură-n picuri apa
Cum macină istoria milenii
Şi trec prin mintea Sfinxului vedenii
Că pentru muritori e-nchisă trapa

În truda muncitorului cu sapa
Şi-n lacrima pioasă de la denii-i
Ceva din mângâierile Selenii
Întrezărită când închidem pleoapa

Şi vălurite pânzele lichide
Asemeni sunt Istoriei dell'Arte
Ori ilustrațiilor dintr-o carte
Semnate melancolic de Jiquide –
Din podul palmei în căuşul humii:
Povestea veche, de-nceput a lumii

<u>Întâlnirea eminețelor</u>

Interior de vilă florentină
Cu Rembrandt pe pereți şi vinuri rare
Splendori din depărtatele Buhare
Şi muzici strecurate în surdină

Extatice statui cerşind lumină
Şi de la ceruri mută implorare
Pentru aceeaşi vinovată stare
De condamnat privind o ghilotină

Mesenii beau din cupele burgunde
Distincția coboară lin din lustre
Pe fețele blazate şi ilustre,
Pe degetele cu inel, rotunde
Pe fumul care macină havane
Când ei întind istoriei capcane
<u>Roza martor</u>

În vaza mea marmorean o roză
Îndeamnă la nocturne meditații
Efluvii de parfum şi incantații
În vremurile pline de nevroză

Se vând pe stradă droguri câte-o doză
Scaune-nalte-şi cumpăr' vinovații
De milă îşi ucid copiii, tații
Punându-le pe piept câte-o mimoză

Privesc adânc şi mă golesc de mine
Gândindu-mă în locul ei ce-aş face
La fel de efemer sub carapace
Şi-n tija care-a prins să se calcine,
Însemn herald pe stemele regale
Şi martor la sonete inegale

<u>Maladie</u>

Eu sufăr de cuvintele frumoase
Şi pline de mai multe înțelesuri
Cum plutesc deasupra peste şesuri
Şi oratoru-n straiul lui le coase

Dar nu-s pepite din adâncuri scoase
Să decoreze nu ştiu ce eresuri
Doar parlagiii – niscai interesuri
Când merg la vânători după foloase

Şi luptă căpetenii de armate
Să le supui, e-o-ntreagă aventură
Izbânzile – războinicu-n armură

Pe degetele mâinii le socoate
Şi trec secrete slovele rivale
Cu neştiute muzici triumfale

Somnambulism

Cunosc atâtea geamuri de la blocuri
La care-n timpul nopții văd lumină
Ferestrele tenebrelor din mină
De ziduri agățate ca brelocuri

Stau ancorate navele la docuri
În care vânturi bat cu calamină
Pavilioanele bătrâne se înclină
Şi plânge noaptea, marea în ghiocuri

Mi-ar place să vă ştiu pe toți în parte
Să vă citesc în liniile palmei
Cum duci la iesle hrană unui cal, mei
Şi-apoi în patru vânturi să te poarte
Ca un mesaj spre orizonturi, larg
Cu ultima speranță la catarag!

Obsedanta cosmogonie

Cum ard în noapte stelele puzderii
Străluminând bătrâna noastră boltă
Mai multe în cereasca lor recoltă
Ca-n cartea de istorie, imperii

Un uriaş pe capul cărui perii
Nici gândul în fantastica lui boltă
Nu reuşeşte-ai număra; involtă
Căderea lui pe Terra în mizerii

Pulsează în eter atâtea astre
Că noi din câte-avem simțuri oloage
Nu mai găsim în lume cataloage
Să-şi iee câte-un număr în cadastre;
Dar dincolo de ele ce e oare:
Numai un gol imens care te doare?!

Biserica

O-nconjuraseră din zori panouri
Buldozere-aşteptând s-o demoleze
Cu demonii urcați pe metereze
Clădite din morminte şi cavouri

În jurul lor cernitele halouri:

Priveşte CEL-DE-SUS ce-o să urmeze
Lucrarea Ta închisă-n paranteze,
Şi fiii Tăi Îți pregătesc cadouri!

Dar s-a-ntâmplat, ştiți singuri, o minune
Când a căzut statuia de pe soclu
Şi ciob cu ciob culeasă de un cioclu
Zvârlită-apoi cum fu într-o genune
Căci toate trec: şi ceruri şi pământul
Dar neclintit în veci îi e CUVÂNTUL!

<u>Perspectiva exilării</u>

De m-ați fi exilat în vreo sahară
Printr-o manevră cât de cât abilă
Să-mi fie sete, dor de vreo cămilă
Unde-i atât de scumpă, apa chioară

S-aud în noapte regele cum zbiară –
Vreun leu degenerat şi plin de silă
Să n-am un body-guard sau o gorilă
Să-i dea cu spray, să-l facă de ocară,

Muream de ciudă. Dar avea să-mi treacă:
Mă adaptam cu ziua la căldură
Că omul toate, toate le îndură
Îşi scoate traiul şi din piatră seacă
Şi după ce mă vindecam de groază
Săpam în mine, până dam de-o oază

<u>Soarta ca o funie-mpletită</u>

Un ins rival s-a rupt din mine parcă
Şi-asist neputincios la dedublare:
Doi megieşi care-au pornit pe mare
Şi nu mai au în pace, loc în barcă

Voit o parte cere îndurare
La câte-s pofte. Alta se descarcă
De lestul moştenit. Şi ambii par că
În jos vrea unul, celălalt să zboare

Dar nimeni n-a putut ca să-l dezlege
Nici Alexandru măiestritul nod
Ascuns destinul. Cheile de cod
Şi veşnica enigmă de-a alege
Între un plus şi-un minus: Adâncime
Lumină-ntr-unu'-ntraltu,-ntunecime!

<u>Iarăşi poeții</u>

Poeții calea dacă şi-o aflară
Îşi dezagregă propria lor stare
Deținători de vise funciare
Din stirpe veche şi nobiliară

Mai mari ca regii de odinioară
Şi de la care nu cereau iertare
Imperiile lor căci fiecare
Le câştigau c-un cântec de vioară

La marginea dintre neant şi vise
Necontestații suverani de albe
Preludii şi comori, făcându-şi salbe
Din cântecele păsării ucise
Trăiesc şi cuceresc o lume-ntreagă
Şi mor când vine viața să-i aleagă

<u>Cimitirul marin</u>

Îşi plânge marea marinarii, morții
Şi plânsu-l duc sirene disperate
Spre zodia pe care o străbate
Un înger care stă în fața porții

Aşa le fuse poate datul sorții
Fortuna alte punți să le arate
Ispititoare zâne şi palate
Pe fiecare cum căzură sorții

Talazul țărmul străbătând în noapte
Şi gemete de dincolo de praguri
Îşi taie calea perlele şiraguri
Prin vama suferințelor în şoapte
Şi alții cad la rândul lor prin trapă
În veşnic cimitirele de apă

<u>Lebedele ucigaşe</u>

Motto: Există o specie de lebede, obținută prin mutații genetice, care atacă avioanele (presa)

Feriți-vă de lebede! Duioase
Şi blânde cum le ştim aici pe lacuri
La înălțimi vor trece la atacuri
Deşi nu sunt dotate cu focoase

Lor nu le intră temerile-n oase
Ca nişte kamikaze fără tracuri
Să vezi când se zburleşte vântu-n fracuri
Cogeamitele Boeing, în impas e

Le-a programat nu'ş cine adn-ul

Temut sindromul lor, sinucigaşul
Că vii şi-aduni Concorde-ul cu făraşul
Dar vina-n cromozomi e şi-n nucleul
Şi-acelui ce le-a scos din heleşteul
De lângă mori. Ce criminal, nănaşul!

<u>În aşteptare</u>

Adio poezie, trei sertare
Am îndesat cu vârf şi cu tot sârgul
Că nici nu ştiu cum mai arată târgul
De când m-ai condamnat la izolare

Musteau de sevă slovele în pârgul
Acelei dimineți senine-n care
Cu toamne dulci şi cu gutui amare
De când, naiv, făcui cu tine târgul

La ce-mi sluji dar, recuzită, trudă?
Mor fluturii la fel pe câte-o lampă
Orbecăind în lumea asta chioampă;
Zadarnic trage omu-n ham, asudă
Atâta cât în viață-i este partea
Şi tot nepregătit îl prinde moartea!

<u>Ringurile incomode</u>

Îngustă viață, dublă poluare
În care am căzut ca într-o cursă;
Atunci când eşti şi victimă şi sursă
Cu-atât mai tragică e-o condamnare

Zadarnic căutăm o rezolvare
Când apa din urcioare este scursă
Se-apropie scadența. Şi parcursă
Excepția de excomunicare

Atâta nedreptate e în noi
Că ridicați de astăzi împotrivă
Nu mai avem nici o, măcar, naivă
Justificare în acest război
În care suntem parte vinovată
Şi Tu din ceruri tot ne mai rabzi, TATĂ!

<u>Căutarea continuă</u>

Acuz o dureroasă amintire
Nedrepte lucruri sau voit betege,
Când bobul de neghină se alege,
Instanța dă verdict de rătăcire

Mai bântuie şi azi o despărțire
În felurite patimi după lege
Pe care soarta vine să le lege
De una şi aceaşi amăgire

Natură mamă, iartă-ne că noi
Ne-am ridicat de astăzi împotrivă
Şi nu avem oricât e de naivă
Justificare în acest război
În care am căzut ca într-o cursă
Deoptrivă victimă şi sursă!

Cheltuire

Sunt propria mea sursă de risipă
Şi veşnic mă adun din renunțare
Ca să constat şi astăzi cu stupoare
Că nici un spor în mers, nu se-nfiripă
Şi mie parc-aş vrea să-mi cer iertare
Pentru atâta cheltuială-n pripă
Simt universu-n mica mea aripă
Vibrând şi învățându-o să zboare

Înțelepciunea n-o aduc doar anii
Nici dezlegarea nu e la-ndemână
Şi cine să ne treacă puntea până
Acolo unde n-au valoare banii
Când mai dorim şi-n urmă să rămână
Fiorul nostru tăinuit în danii?

Când nimic nu ai de spus

Ce greu se cern cuvintele prin site
Din cele fără rod sau doar injurii
Să nu-ți răsară-n lanul bătăturii
Alese flori, ci buruieni falite

Destinul lor, să fie surghiunite
Pierdute prin deşerturi sau Asturii
Despodobite sau pierzându-şi nurii
Pe dinăuntru, roase de termite

Mai greu să zugrăveşti interioare
Ce rupi din tine să sădeşti în ele
Să strălucească auru-n inele,
În bezna nopții, albe felinare
Iar timpul cu cât trece să le-arate
Mai tinere şi pline de carate

Ninsoare de aprilie

Mă uit pe geam şi nu'ş ce păcăleală:
La unsprezece-aprilie, ninsoare
Că de făceam cu Dumnezeu prinsoare
Pe timp frumos, pierdeam la potrivealã

Fulgi mari în vălătucii de beteală
Acoperind asfaltul de unsoare
Şi rănile pământului. Că doare
În alb celest, o pată de cerneală

Aureole de copii ingenui
Candoarea lor ascunsă-ntr-o privire
Mustrare blândă-a cerului ce nu-i
Decât o altă formă de iubire
În timp ce eu privesc neverosimil
Simboluri care nu pot să le-asimil

<u>Înainte de cădere</u>

Gelatinoasă viață de meduză
Şi strânsă ca hârciogu-n binefaceri
Cu baierele-nchise la prefaceri
Pe tine toată lumea te acuză:

Pentru nevolnici ai ajuns obtuză
De gumilastic pentru cei mai ageri
Iar pe-ndărătnici îi închizi şi-i maceri
Doar pentru mine nu ai nici o scuză

Îți poartă nimbul cavalerii, cinul
Amanta tuturor şi-a nimănuia
Pe cât de parfumată ca gutuia
Şi-n urmă mai amară ca pelinul
Cu gardieni de pază la hotare
Că mă gândesc de-acum la evadare

<u>Păreri de rău</u>

La ceas târziu regretele mă-ncearcă
Navigatorul solitar se teme
Şi plânge pentru aurul din steme
Ce l-au prădat corsarii într-o barcă

Aristocrată lacrima. Devreme
Din toate la-ndemână, ție parcă
O mână de bulendre-ntr-o coşarcă
Îți fuse partea. Noaptea să te cheme

Tinere iele. Farmece-ți auzul
Şi văzul să-ți închidă în castele
Să nu poți povesti ce vezi în ele

Şi toată viața să priveşti havuzul
Fântânilor cu gresii pardosite
Pe care ceilalți, le cred părăsite

Vedeta

Sub fustă poartă două revolvere,
Pe-o mânecă, bine-ascuțit un şiş
Fiole cu otravă la revere
Şi geanta îi e plină cu haşiş

La gât pe lănțişor, un glonț fetiş,
Bărbații-ar face tot ce li s-ar cere
Orice bravură sau aliş-veriş
Să pună mâna pe-o aşa muiere

Între sâni sistemul de alarmă
Pentru situații de urgență,
În chiloți, permisul de port-armă
Şi comutatorul de frecvență;
Când joacă pe ecrane mici sau late
Rămânem toți cu gurile căscate

Modă

Trec pe rând pe scenă manechine
În rochii transparente şi de gală
Răsună-acorduri dintr-o triumfală
Ca în Hawaii sau sudul marei Chine

Sorb invitați alcoolurile fine
Şi-aleg în gând femeia ideală
Cu care-ar face bucuros escală
În junglă, bungalow sau Filipine

Cu decolteuri largi, adânci, rotunde
Sub ochii lor de jar şi briliante
În ipocrite roluri de amante
Fiorul poftei carnea când pătrunde
Şi se foiesc pe scaune în bolduri
Când ele unduiesc obscen din şolduri

Play back

În mai de unu' ne slăbeau din chingi
De ziua celor harnici, fiecare
leşind cu garderoba la plimbare
Încolonați de pe la ora cinci

„Nu protestezi, nu mormăi, nu te-mpingi

Disciplină, ordine, rigoare
Să simtă lumea că e sărbătoare
Şi toți odată să strigați lozinci”

Atunci el da extaziat din mână
Suit pe nişte scânduri la-nălțime
Să-l vadă anonimii din mulțime
Deşi sta prost cu limba. Cea română...
Oh, tinerețe ce nu iei în seamă
La câte-ai fost în stare să dai vamă!

Pescarul

Pe mal din zori cu undița în mână
Şi nemişcat ca semnul de-ntrebare
Bătut de vânt şi ploile cu sare
Întoarcerea acasă şi-o amână

Îl udă rău o burniță hapsână
Dar el se încălzeşte-n gând la soare
Şi tot repetă-ntruna cu candoare:
Reconfortant sfârşit de săptămână!

Ar fi ea bună poate-o ciorbă acră
Din peştii care nu i-a prins el încă
Răpit de bucuria lui adâncă
Departe de nevastă şi de soacră
Şi-nghite stoic glumele din trafic
Pân-o intra-n atlasul geografic

Navigatorul solitar

Ca Silvio Pelico-n închisoare
M-am claustrat. Însă de bunăvoie
Bărbos, hirsut şi dacă strig: Ahoe!
Mi-aduce-un corb la geamul meu o floare!

Când vezic la cât de multe nu ai voie
Şi chinga ți se strânge tot mai tare
Reconvertit la sfânta abdicare
Încerci să te salvezi la fel ca Noe

Mă-nchipui manevrând fragile vele
Prin toată lumea după rime care
Să-mi dea esențe de parfumuri rare
La bordul mcii mele caravele,
Precum corsarii-n vremile de aur
Când viața şi-o jucau pentr-un tezaur

Cârtița

Când cazi de ghinion din trapă-n trapă
Alunecând pe funii de lumină
Şi toboganul ți se tot înclină
Pentru-n motiv sau altul care-ți scapă,

Deschizi un zăcământ de caolină
Cu transportoare, sorburi şi supapă
Când cei de sus se pierd într-o agapă
Lungită pân-la ceas de lună plină

Planeta are-o viață de subsol
În cronici de grafit şi asfaltită;
Ce fericit se gustă dintr-o pită
Ce n-o obții pe bon la protocol
Şi sapi de-un veac sperând în evadare
Cu lanțuri şi ghiuleaua la picioare

<u>Caracatița</u>

Slujbaş mărunt, să-ți vezi dregătoria
Sub lăcomite brațe-n carapace
Să n-ai neruşinării ce-i mai face
Ca un păianjen prins în sforăria:

Ciubuc, ştampilă, viza, primăria
Proteguit de legi într-o găoace
De zâmbetele unsuros opace
Să nu-ți mai spele nimeni murdăria

Priveşte ruşinându-te-n oglindă
Nu meriți de la oameni ziua bună
Disprețul este singura arvună
Zvîrlită în obraz ca o colindă
Pe nimeni cât nu poți privi în față
Şi camarila totuşi te răsfață

<u>Viață închisă</u>

Trăim mai abitir ca-ntr-o conservă
Ermetizată după fălțuire
Şi nu poți evada pe nicăire
Din disperare fie sau din vervă

O viață eşuată ca o servă
Într-un salon baroc din amintire
Cu muzici susurate din clavire
Şi patronate tainic de-o Minervă

Noi nu avem principii, doar pretenții
Noi nu urcăm, ci coborâm întruna
Deviza noastră singură e una:

Să promoveze numai repetenții
Iar cine nu-i cu noi, e împotrivă
Şi, la rebuturi, că avem o stivă!

<u>Ca pasărea Phoenix</u>

„Ne-am stins de mult, ne-am stins de mult, neam stins!”
A zis poetul. Atât-amărăciune
A prins cu veacu-n noi să se adune
Că geru-n trupuri greu ni s-a prelins

Cum arde doru-n fiecare ins
Sau când plesneşte ultima din strune
Cazi în genunchi. Înalță-o rugăciune
Cum ciocârlia zborul şi-a atins

Pe fiecare câte o surpriză
L-aşteaptă dup-o neştiută lege
Şi din hățişurile zilei se alege
Cu partea ce-i revine dintr-o criză
Dincolo de care nu se trece
Ca un tabu cu algoritmu-i rece

<u>Furtună</u>

Trec norii mari de vată pe la geamuri
Cabana îmbrăcată într-o haină
De ceață plumburie ca o taină
Mărunte scame atârnând de ramuri

Înghite hăul rânduri, rânduri flamuri
Rivalii-nfrânți, oştirile se caină
Fug păsări speriate care-ngaimă
Pe limba lor tulburătoare blamuri

Furtuna-mpinge bolovani de-a dura
Închipuind dragoni ori zmei cu fală
Pe bidivii de câlți ce dau năvală
Din Alicante în Estremadura
Această bătălie regizată
Dintr-o poveste de demult uitată

<u>Diseminare</u>

Când ți se varsă cupa de prea-plinul
Ce-l porți în suflet dând pe dinafară,
Îți chemi azilul dintr-o primăvară
Şi talgerul balanțelor, înclinu-l

Simți un şuvoi interior ca Rhinul

Zăgazurile toate cum doboară
Dar şi un cântec straniu de vioară
Înfiorat şi rece ca destinul

Ai să priveşti străin la toate cele
Ce se desprind din carnea ta fragilă
Şi peste care-apasă greu o grilă
Când paznicii de poduri la castele
Îşi torn din damigene vinul dulce
Şi merg la braț cu noaptea să se culce

Ora de vară

La ora şase, noi vom spune şapte
Cum ar pocni un scamator din deşte
Şi dacă totuşi noi greşim, fireşte
Ieşim din ziuă şi intrăm în noapte

Să judeci robul numai după fapte
Rostind sentința să nu-l strângi în cleşte
Bătrânul scrib dacă nesocoteşte
Că orişice frustrare, doar un rapt e

Vom comanda planetelor albastre
Să-şi schimbe înainte orologiul
Şi-om recompune ode la elogiul
Pentru orchestre cosmice sihastre
Şi mai departe să ne ierte Domnul
De nu ne-o prinde, mai teluric, somnul

Viață dormită

Dormim prea mult în viață, asta este
La serviciu sau în drum spre casă
Mania asta care nu ne lasă
Dormim călare şi ne facem feste

De unde bat, dar, vânturile-aceste?
Tăcerea-n jurul nostru ne apasă
Se nărăveşte groful la melasă
Şi nu mai vrea, catâr, să treacă peste

În noaptea bântuită de inceste
S-a depus grăsimea pe carcasă
Ne trage lestu-n jos şi ne apasă
Dar şi aici mai este o poveste:
Cu cât mai mult ne creşte greutatea,
Cu-atât ne declasează şi cetatea

Cămaşa

Cum stă întortocheată pe un scaun
Cu dungi boțite, mută implorare
Şi goală de substanță, îmi apare
Ca un mister peste spătarul braun

Sătulă omenirea de rigoare
La fel de greu şi pentru om sau faun
De la copii precoce până la un
Bătrân intoxicat de disperare

Ascunde câte tâlcuri întâmplarea
Contorsiuni subtile ca la yoga
În viață suferința face voga
Şi biciul greu, atinge des spinarea
Simbol ermetic, dincolo de fire
Cu brațele întinse-a răstignire

<u>Veşnic ascuns</u>

Rarefiați prin aerul de gală
Am evadat zburând ca nişte fluturi
Polenul de pe aripi când îl scuturi
Şi crizanteme, lacrimile spală

Vigilența nu ne-o mai înşeală
Oricâte-n urmă am lăsat rebuturi
În mărginite viețile de buturi
La uşa templului stă o vestală

Acelaşi orizont spălat de veacuri
În lumea noastră plină de nimicuri
Şi ticuri enunțate cu tipicuri
De domni distinşi cu barbişon şi fracuri
Ce-nnoadă şi deznoadă şiretlicuri
Şi care, mă scuzați, sunt nişte fleacuri

<u>Re-naşterea</u>

Epistola de dincolo de moarte
Când o veni iubito, mesagerul
Să nu-l întrebi de mă cuprinde gerul
Ori cât pot cei de dincolo să poarte

Ni s-a umplut cazanul pân-la toarte
Dar ce înalt şi milostiv e cerul
În fața milei se înmoaie fierul
Ca după merit toți să avem parte

Citeşte-i din privire scurt răvaşul
Că noi avem de dus aceeaşi cruce
Şi-oricât de greu ți-ar fi văzându-l tu, ce

Te zbați prin labirint după sălaşul,
După limanul dătător de pace
Să afli toate drumurile-ncoace

ADDENDA
(sonete din afara volumului)

Sunt zile

Sunt zile când n-am chef de nici o treabă
Şi gândul zboară numai îndărăt
Peste întinderi albe de omăt
De unde nu vreau să mă-ntorc în grabă

De mine nimeni, peste gard, nu-ntreabă
De trai uşor sau greu, daca mă-mbăt,
Dacă petrec sau dacă mă desfăt
Sau dacă-mi atârn ştreangul de vreo scoabă;

Mi-au prins încheieturile rugină
Picioarele-mi sunt grele cum e plumbul
De parcă m-aş rostogoli ca bumbul
Şi-aştept (de unde?) ajutor să-mi vină
Dar nu mă las, nici vreau să-ngenunchez
Cât mai am un suflet şi un crez!

Iubirea de pământ

Pământul de-ai putea să-l strângi la piept
Ca pe un bun al tău ce-ți aparține
De parcă s-ar fi rupt cândva din tine
Şi îl revendici după cum e drept

Îmbrățişez câmpia şi aştept
Să-mi pulseze sângele în vine
Ca seva din adânc şi rădăcini. E
O smerită penitență de adept

Să-i asculți tăcerea simulată
Şi să plângi de i-ai făcut vreun rău
Rana lui s-o simți în pieptul tău
Ca dragostea dintre copil şi tată:
De la-nceputul lumii pân-acum
Şi buni şi răi, pe coaja lui crescum!

Ultima chemare

Îmi acord răgazul câteva minute
Gândurile şuvoi curg pe tobogan
Disperarea ciute vin şi pasc în lan

La vechile riduri, adăugând cute

Cât e suferință şi cât e virtute
Dați-mi o oglindă sau un paravan
Zbate-se o viață omul în arcan
Pentru două trei, note mai acute

Când mă credeam tare, m-am văzut mai slab
Gândul tot la tine, îmi trimit iubito
Câtă mai am vreme, dați-mi să achit o,
Datorie veche la un pârcălab
Importanță restul dacă nu mai are
Să mă prindă-n post, ultima chemare

Seara de adio

Dansează bătrâna actriță
Rolul din urmă îl trece cu brio
Seara aceasta e cea de adio
Uscată e ramura sfântă de viță

Cum curge clepsidra! O biată hangiță
Debutantă la bar, într-un trio
Succese, turnee la Roma, la Rio
Şi azi mai păstrează,-aceeaşi rochiță...

Anii i-au nins pe tâmple omături
Cristalul din cupă cum l-ar mai sparge
Cad pânzele moarte de pe catarge
Şi-aude cum soarta îi spune: În lături!
Aplaudă sala. E ultimul bis
Şi cade cortina peste-un abis...

Un țânțar

Un țânțar nu mă lasă noaptea să dorm
C-un bâzâit solemn ca de gavotă
Din sânge îmi cere zilnic o cotă
Şi cumulat, supliciul e enorm

În lemn de paltin l-aş ciopli, mascotă
De n-ar ieşi vampirul prea diform
S-ajung să-mi dau, la nas, cu cloroform
Şi-n urmă să se ducă la popotă!

Dar cum îmi află nasul pe-ntuneric
Că-l perforează fără pic de jenă
Cu acul lui minuscul de antenă
Ca-n filmele de groază pe generic
Că-mi amintesc o droaie de sudalme
Şi-ajung să-mi trag, de bunăvoie, palme

Să ne iubim

Hai să ne iubim ca doi astenici
Cu simțul datoriei gratulate
E ultimul din câte postulate
Am sădit în carnea noastră stenici

Să spună lumea, dacă n-om fi vrednici
De stresul şi de patimile toate
Pe care le-or plăti urmaşii-n rate
Pe cât le suntem, în pățanii, sfetnici

Să ne iubim pe-o pătură cu planul
Dă-mi barbituricele ce le ai în mână
Şi cu calculatorul la-ndemână
Să socotim de mai trăim la anul
Ascunşi de lume-n nervii periferici
Sătui de viață ca nişte astenici!
Podoabele iubirii

Din vorbele care ne înconjoară
Aş vrea să-ți fac, iubito, o cunună
Meşteşugită sau inoportună
Şi nu doar să ți-o cos aşa-ntr-o doară

Nu stingi cu apă patima nebună
Vulcanii se aprind doar prima oară
Căderea precum zborul, înfioară
Pe care soarta pururi le răzbună

„Vedetele" aleargă după clipuri
În ambasade fluturi vin solie
Nu-i trebuie iubirii nici o ie
La cari să se holbeze alte chipuri
Dar nici podoabe false şi nici artă
Ca s-o prezinte vie, când e moartă

Sucesc comutatorul

Sucesc comutatorul: întuneric!
Mă dumiresc, e pană de curent
Şi-mi întorc aplombul aferent
Coborând dintr-un ținut eteric

Şi totuşi mă încumet să desferic
Secretele oricât de influent
Îmi este stagiul de re-petent
În universul nostru-acesta, sferic

Şi ce privesc acolo mi se şterge
De pe retină ochii când deschid
Iar zorile despart precum un zid

O lume de o alta ce-o premerge,
Pe care-o vedem şi-o simțim aieve
Dar nimenea nu poate s-o releve!

Mă mai trezesc

Mă mai trezesc şi eu în câte-o noapte
Să beau de pildă un pahar cu apă
Şi amănuntul veşnic care-mi scapă
Că sunt tot singur, îmi e spus în şoapte

Şi toate îndoielile inapte
Să mă-mpingă ziua-ntr-o atrapă
Câştigă-n rezonanță şi tot sapă
Atâtea gropi pentru atâtea fapte

Dar nu mă las. Şi nu mă dau bătut
Nici nu accept insinuări, averse
La toate sforăriile adverse
Le dau cu tifla şi le strig: Kaput!
Şi iarăşi toate-n jur redevin calme
Perdelele foşnesc. Şi bat din palme!

O ceaşcă de cafea I

O ceaşcă de cafea. Vreau s-o degust
La adăpost de intrigi pe terasă
Că începând de astăzi nu-mi mai pasă
Oricât s-ar face drumul mai îngust

M-am născut c-un optimism robust
Dar orice stângăcie mă apasă
Înscriind pe fiece grimasă
Atâta neputință şi dezgust

I-am acordat virtuți nebănuite
Şi chiar pe dumneavoastră vă invit
Onorându-mi compania, chit
Că la masa noastră pasămite
Nu dezlegăm nici partea, nici întregul
Să poți să spui: Pe cel mai bun alegu-l!

O ceaşcă de cafea II

Dați-mi vă rog, o ceaşcă de cafea
Am devenit imun la orice drog
La toată spuza vremii şi la smog
Şi la ipocrizia ei de catifea

Nu mai dau sfaturi ca un demagog

Şi senectutea-i bună la ceva
Flăcările ce țâşnesc din ea
Şi vechile acuze, le abrog;

Una mică, neagră şi fierbinte
Să-mi pună hergheliile-n mişcare
Şi dacă n-am cules învățăminte,
Că viața e cum e şi, nu cum pare
Atât cât fu s-alerg în calea muzii
Şi-n loc de roade, să culeg iluzii...

Un ceai

Un ceai rusesc sau unul din Chitai
Adus cu caravane de cămile
In ceşti de porțelan pe care vi le
Ofer la degustare în serai

Ajuns la nodul gordian, îl tai
Veți savura aromele subtile
Îl beau în zbor moderne escadrile
Dar şi milionarii din Dubay

Coroanele întâielor regate
Îl trimiteau ca un zălog de pace
(Securea de război sub carapace)
Pe mări şi pe oceane cu fregate,
Spre câte țări în lume sunt, solie
Dorința lor şi-a noastră, să se ştie!

Această zi

Această zi de tevatură plină
Când n-am cu cine un cuvânt să schimb
Prin camerele vieții mă tot plimb
Balanța lumii, spre absurd se-nclină

Simt printre degete curgând făină
Ciudată moară măcinând şi timp
Frânturile care-au rămas dintr-un olimp
Pe o hârtie de tipar, velină

Oglinzile, oglinzi reflectă, ziduri
De ce-ai voit în ele să te-nsinguri
Când luptele se dau numai în ringuri
Şi fețele învingătorilor au riduri?!
Asumă-ți bătăliile rămase
Cu ultimul ecou ascuns în oase!

Mă las robit

Mă las robit de liniște-n odaie
Şi mă cufund de voie în lectură
Aleg ținuturi unde-şi petrecură
Conquistadorii vremea în războaie

Un țărâit de greieri noaptea cură
Din tavane amintind a ploaie
Şi lucrurile împrejurul meu se-nmoaie
Intrând aievea în literatură

Această investiție aparte
Şi susurând duios ca o vioară
Recordurile lumii le doboară:
Doar să-ntinzi mâna şi să iei o carte:
Voința proclamată ca stăpână,
Cât zborul îți mai e la îndemână!

<u>Beligeranță</u>

Stau două împotrivă, metereze
Pline de archebuze şi baliste
Şi cât va fi acestea să reziste,
Asediul mai poate să dureze

Fanii nu mai flutură batiste
Provocări nu pot să mai lezeze
Că tot mai bună supa de orez, e
Şi cronica oricărei zile triste

Înverşunarea ne-a adus aproape
Ochii noştri altfel astăzi văd
La fel de vinovați pentr-un prăpăd
În care singuri ne găteam atrape
Dorindu-ne s-avem zile mai bune
Cu-atata lipsă de înțelepciune!

<u>Onor sonet</u>
Lui Ovidiu Constantinescu

Te văd maestru, prof la vreo catedră
Dând sfaturi la nevârstnici să urmeze
Chemări înaripate de simeze
Ori să iubească-n taină câte-o Fedră

Dar libertinii nu ştiu de asceze
Eu n-am la poliedru, poliedră
Iar mulțumirea pentru un aed ră-
mâne doar cât ştie să vibreze

Şi cum să mai iubească ei sonetul
Când ți l-ai asumat ca integrală?
Mă uit la apa ploii cum le spală
statuile. Şi-mi vine să plâng bietul
Că scot batista şi le şterg în pripă
Terorizat să nu facă vreo gripă

xxxxxxxxxx